Ազգ
Azg
armenian daily
22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2003 ՇԱԲԱԹ 34(2719)

Իրանական ինքնաթիռը պայթեցրել են «Աբու Բաքրայի բրիգադ» կազմակերպության անդամները

ԹԵՀՐԱՆ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մինչ այժմ անհայտ «Աբու Բաքրայի բրիգադ» կազմակերպությունը հայտարարել է, որ իր անդամներն են պայթեցրել իրանական ԻԼ-76 ինքնաթիռը, որում գտնվում էին Իրանական հեղափոխության պահապանների կորպուսի 41-րդ դիվիզիայի 302 զինծառայողներ: Սաուդյան «Asharq Al-Awsat» թերթը ուրբաթ հրապարակել է այդ կազմակերպության հայտարարությունը, ուր ասվում է, որ «Աբու Բաքրայի բրիգադի» անդամները զոհել են իրենց կյանքը ինքնաթիռը կործանելու համար եւ որ «իրանական վարչակարգին ուղղված հարվածները կշարունակվեն»: Թերթը չի բացառում, որ ահաբեկչությունը կարող է վրեժ լինել «Ալ-Ղաիդա» կազմակերպության Պակիստանից Իրան տեղափոխված գրոհայինների ձերբակալության համար: Մինչ այդ կազմակերպության հայտարարությունը ենթադրվում էր, որ ԻԼ-76-ի երեկ տեղի ունեցած աղետի պատճառը վատ եղանակն էր:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Մոլեգնում է խուժանավարությունը

«Հակառակ դեպքում մենք ուժով կվերցնենք իշխանությունը», երեկ Մատենադարանի հրապարակում ընտրությունների արդյունքները վիճարկող Ստեփան Դեմիրճյանին սատարող տասնյակ հազարավոր մարդկանց առաջ հոխորտաց նախկին վարչապետ, Նախագահության նախկին թեկնածու, «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավար Արամ Զ. Սարգսյանը: Հոխորտաց իր իսկ արտասանած կոչին իբրեւ եզրակացություն՝ «Կիրակի օրը գնալու ենք Նախագահի նստավայր եւ այնտեղից դուրս ենք հրավիրելու նրան: Մինչեւ կիրակի օրը ժամանակ ենք տալիս իշխանություններին, հակառակ դեպքում...»: Այո, հակառակ դեպքում ուժի օգտագործմամբ հանրապետության Նախագահին դուրս կշպրտեն (միա՞յն) իր նստավայրից ու կվերցնեն իշխանությունը:

Չգիտենք, վեց ամիս վարչապետության պաշտոն վարած այս տղան հասկանո՞ւմ է իր ասածը, թե՞ պարզապես կրկնում է նման կոչերի մեծ փորձ ունեցող հիշյալներին, որոնք հույսեր են փայփայում Ստ. Դեմիրճյանի միջոցով ռեւանշի հասնելու: Հասկանո՞ւմ է, որ դա բռնի հեղաշրջման փորձ է նշանակում, ավելի շուտ՝ հրահրում, դրդում հեղաշրջման: Գուցե դա իր համար ընդամենը վենդետտայի հնարավորություն է, արյունն անմեղ մարդու արյունով լվանալու կասկածություն: Չի՞ գիտակցում արդյոք, որ ինքը, ինչպես ոչ ոք, իրավունք չունի մարդկանց մղելու արյունահեղության:

Առավել տարօրինակն այն է, որ Հայաստանի նախկին վարչապետը չգիտի երբեմնի իր ղեկավարած երկրի Սահմանադրությունը, որի 51-րդ հոդվածի համաձայն, ընտրություններից հետո մինչեւ 50 օր հանրապետության Նախագահը դեռ... նախագահում է: Հետեւաբար, գործող Նախագահի դեմ որեւէ ոտնձգություն համազոր է ոչ միայն Սահմանադրության նկատմամբ ոտնձգության, այլեւ ազգային դավաճանության:

Արամ Զ. Սարգսյանը չգիտի նաեւ Սահմանադրության մեկ այլ հոդված, 60-րդը, որն ասում է, թե «Նախագահի պաշտոնը թափուր մնալու դեպքում, մինչեւ նորընտիր Նախագահի կողմից պաշտոնի ստանձնումը, հանրապետության Նախագահի պարտականությունները կատարում է Ազգային ժողովի նախագահը, իսկ եթե հնարավոր չէ՝ վարչապետը»: Այլապես, իմանալու դեպքում, երեկ երեկոյան նա չէր դիմի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանին ստանձնելու երկրի ղեկավարումը, քանի որ, իր հաշվով, երկիրը չունի Նախագահ, կամ, իր սեփական որոշմամբ, արդեն Նախագահ է ընտրվել իր պաշտոնյալը:

Զարմանալ կարելի է այս մարդու ոչ միայն չիմացության, այլեւ խուժանավարության վրա, որն այլ պարագաներում կուրծք է ծեծում ի պաշտպանություն ժողովրդավարության:

Սակայն առավել զարմանալին Նախագահության թեկնածու Ստ. Դեմիրճյանի պահվածքն է, որ թույլ է տալիս իր ներկայությամբ, իր զինակցի բերանից «դուրս գան» նման հրձիգ կոչեր: Դա նշանակում է, որ նա բոլորովին հարգանք չունի այն պաշտոնի նկատմամբ, որին ձգտում է տիրանալ: Ավելին, նա չունի պատասխանատվության գիտակցում հանդեպ այն ժողովրդին, որին հավակնում է առաջնորդել: Այլապես, արյունահեղության խուժանավար կոչերին նա տեղում, հենց Մատենադարանի հարթակի վրա, պատասխան կտար:

ՄԵՐ ՓՈՐՁԱՌՈՒ ԱՅՐԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՄԲ

«Ներկա զարգացումների պատճառը ժողովրդի անիրազեկությունն է»

Մարտի 5-ին դարձյալ գնալու ենք ընտրատեղամասեր՝ մեր վստահության քվեն տալու նախագահական ընտրապայքարում մնացած Ռոբերտ Քոչարյանին կամ Ստեփան Դեմիրճյանին:

Դեպքերի նման զարգացումներն ինչպե՞ս են գնահատում մեր փորձառու պետական գործիչները, մտավորականները:

Խորհրդային Հայաստանի նախարարների խորհրդի նախագահի տեղակալ **Ալեքսան Կիրակոսյանը** մեզ հետ զրույցում նշեց, թե ընտրական այսօրվա զարգացումների պատճառը մեր ժողովրդի անիրազեկությունն է: «Ժողովուրդն իրազեկ չէ, թե ի՞նչ է կատարվում, ի՞նչ ուժեր են գործում, ո՞ւմ թելադրանքն են կատարում: Դրսից էլ մութ ուժերն են գործում այստեղ», ասաց Ալեքսան Կիրակոսյանը: Նրա կարծիքով, ժողովրդի անիրազեկությունը մեծ դժբախտություն է, դա պատճառ է դառնում, որ ժողովրդի մի մասը վերածվի՝ ինչպես Հ. Թումանյանն է ասում՝ խալխի: Նրա համոզմամբ, վտանգվում է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը, մանավանդ այս պահին, երբ հիմնահարցի նկատմամբ միջազգային ասպարեզում բավական հավասարակշիռ վիճակ է ստեղծվել: Այդ նպաստավոր վիճակը ձեռնտու չէ ոչ միայն Ադրբեջանին ու Թուրքիային, այլեւ տարածաշրջանում այլեւայլ շահեր հետապնդող մյուս ուժերին:

ARMENPRESS

Պրն Կիրակոսյանի համոզմամբ, շարունակվելու դեպքում այս ներքին առճակատումը կբերի երկրի պառակտման ու կարող է հասցնել քաղաքացիական ընդհարումների: «Մենք վտանգի տակ կդնենք մեր պետականությունը, փաստորեն անելով այն, ինչ կամենում են մեր թշնամիները»:

Իսկ ինչպե՞ս պետք է վարվել այս պահին՝ փորձառու պետական գործչի համոզմամբ:

«Ընդդիմությունն ու գործող իշխանությունները պիտի կարողանան նստել մի սեղանի շուրջ: Պիտի խորհրդակցեն հետագա անելիքների շուրջ: Այլապես, մեր քաղաքական դաշտի մի մասը, չգիտակցելով հետեւանքների լրջությունը, կարող է գնալ ծայրահեղ քայլերի: Չպիտի թույլ տալ, որ կրկնվեն մեր ժողովրդի պատմության ամենամռայլ էջերից 1918–20 թթ.-ի ճակատագրական դեպքերը»:

Բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, հայտնի լեզվաբան **Հովհաննես Բարսեղյանն** էլ ընտրական գործընթացների այս զարգացումները բացատրեց նրանով, որ «մեր ժողովուրդն ապակողմնորոշված է ու հակաքարոզչության ենթարկված»: Պրն Բարսեղյանը կարծում է, որ եթե չլիներ ընդդիմության բուռն հակաքարոզչությունը, գործող նախագահ, Նախագահի թեկնածու Ռ. Քոչարյանը կվերընտրվեր առաջին փուլում: «Մեր քաղցած ու խեղճ ժողովրդի բոլոր պահանջներն ու դժգոհությունները կապվեցին մեկ անհատի հետ: Այդ դժգոհություններն ու պահանջներն արդարացի են, անշուշտ: Բայց այս պահին սխալ է վերջնական լուծում պահանջել, պատերազմով անցած, հետխորհրդային անցումային շրջանում գտնվող մեր տնտեսությունից, սխալ է», նշեց պրն Բարսեղյանը: Գիտնականի գնահատմամբ, Ռ. Քոչարյանին սատարող կուսակցությունները, մտավորականները «քնել են» ու շատ վատ աշխատել: «Բայց չեմ կասկածում, որ երկրորդ փուլում նա կվերընտրվի Նախագահի պաշտոնում»:

Լ. Գ.

Երկու երկրաշարժ

Սեյսմիկ ծառայության տվյալների հավաքման եւ օպերատիվ վերլուծության բաժնի հերթապահի հավաստմամբ, փետրվարի 20-ին, տեղական ժամանակով 18:22-ին 3,7 մագնիտուդով 5 բալանոց երկրաշարժ է տեղի ունեցել Իրանի Մեղրու քաղաքից 20 կմ հյուսիս-արեւելք:

Նույն օրը փետրվարի 20-ին, տեղական ժամանակով 03:15-ին տեղի է ունեցել 2,4 մագնիտուդով 3-4 բալ ինտենսիվությամբ երկրաշարժ Հայաստանի Գյումրի քաղաքից 30 կմ դեպի հյուսիս-արեւելք Ախուրից 5 կմ հյուսիս: Դրանից հետո ցնցումներ Հայաստանում եւ հարակից տարածքներում չեն գրանցվել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Իրաքի բանակը կենթարկվի Հուսեյնի որդո՞ւն

Արաբական աղբյուրներ վկայակոչելով, Լոնդոնի «Թայմսը» գրում է, որ Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնը մտադիր է ամերիկացիների հարձակման դեպքում թաքնվել եւ այդ մասին արդեն նախազգուշացրել է իր բանակի հրամանատարներին: Թերթի պնդման համաձայն, վերջիններս «կռվելու են առանց Հուսեյնի» եւ բոլոր հրամանները ստանալու են նրա որդի Քուսայից:

Սադդամ Հուսեյնի գտնվելու իրական վայրը հայտնի կլինի միայն որդուն, որը մտերմաբար կապ կպահպանի հոր հետ: ԱՄՆ վարչակազմը ստույգ տեղեկություններ չունի Հուսեյնի վերոհիշյալ հրամանի վերաբերյալ, սակայն վարչակազմի որոշ ներկայացուցիչներ հայտարարել են, թե զինվորականները չեն բացառում այդ վարկածը: Ամերիկացի պաշտոնյաներից մեկը լուրջ մտահոգություն է արտահայտել, թե հնարավոր չի լինի «ճիշտ ժամանակին գերի վերցնել» Հուսեյնին:

Պ. Ռ.

Ղարաբաղյան խնդիրը Հեյդար Ալիեւի եւ Վլադիմիր Ռուշայլոյի հանդիպման գլխավոր թեմաներից մեկը

ԲԱՔՈՒ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի եւ ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վլադիմիր Ռուշայլոյի հանդիպման գլխավոր թեմաները եղել են Իրաքի շուրջ ստեղծված իրավիճակը եւ ղարաբաղյան հակամարտությունը:

«Ռուսաստանը եւ Ադրբեջանը աշխարհագրական առումով Իրաքին մոտ գտնվող երկրներ են, եւ մենք չենք կարող անտարբեր լինել այնտեղ տեղի ունեցողի նկատմամբ», – նշել է Ալիեւը՝ ամփոփելով Ռուշայլոյի հետ կայացած ավելի քան երկժամյա զրույցի արդյունքները: Ադրբեջանի նախագահը երկու երկրների անվտանգության խորհուրդների աշխատակազմի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ ընդլայնված նիստի սկսվելուց առաջ լրագրողներին հայտնել է, որ ինքը Ռուշայլոյին պարզաբանել է Բաքվի դիրքորոշումը ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման նկատմամբ, ինչպես նաեւ բացատրել է, թե «ինչու է այդ հարցը մինչ այժմ մնում չլուծված, չնայած արդեն ավելի քան յոթ տարի դրա կարգավորմանը օգնում են Ռուսաստանը, ԱՄՆ-ը եւ Ֆրանսիան»:

Ադրբեջանի նախագահի կարծիքով, ղարաբաղյան հակամարտությունը կարող է կարգավորվել միայն «դրա լուծման նկատմամբ միջազգային իրավունքի, ԵԱՀԿ-ի դրույթների, ՄԱԿ-ի կանոնադրության տեսանկյունից արդարացի մոտեցման» դեպքում: Նա հայտնել է, որ գոհ է մնացել այդ հարցերի շուրջ ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղարի հետ «կարծիքների կոնստրուկտիվ փոխանակումից»: Միջազգային եւ տարածաշրջանային հանգուցային հիմնախնդիրների նկատմամբ Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի դիրքորոշումները մոտ են, նշել է Հեյդար Ալիեւը:

Տիգրան Նազարյանին «հրավիրում են» Երեւան

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջին ժամանակներս զանգվածային լրատվության միջոցներով ՀՀ հանրային հեռուստատեսության նախկին աշխատակից Տիգրան Նազարյանը 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ին ՀՀ ազգային ժողովում կատարված ահաբեկչական ակտին առնչվող մի շարք հայտարարություններ է արել: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ զինվորական դատախազությունից, իրենք արդեն միջոցներ են ձեռնարկել Տ. Նազարյանին ՀՀ արտգործնախարարության աջակցությամբ Հայաստանի Հանրապետություն վերադարձնելու եւ նրա մասնակցությամբ անհրաժեշտ քննչական գործողություններ կատարելու ուղղությամբ: Քննչական խմբի կողմից հարցաքննվում են նաեւ նրա հայտարարություններում նշված անձինք:

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Ընդդիմությունը մարտականորեն է տրամադրված

Նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլ լինել-չլինելու վերաբերյալ Մատենադարանից մինչեւ օպերա ձգվող հանրահավաքի արտաքուստ միասնական նախաձեռնողները երեկ, այնուամենայնիվ, երկակի վերաբերմունք արտահայտեցին: Արտաշես Գեղամյանի նախընտրական շտաբի ներկայացուցիչ Մանուկ Գասպարյանն, օրինակ, սպառնալից ուղերձ հղելով պաշտպանության նախարարությանը, պետանվտանգության, ներքին գործերի ծառայություններին, ընտրատարածքային ու տեղամասային հանձնաժողովներին, ՀՀ նախագահի թեկնածու Ռ. Քոչարյանի վստահված անձանց, գյուղապետներին ու մարզպետներին, կոչ արեց ընտրությունների երկրորդ փուլում «չշարունակել նույնն անել, հակառակ դեպքում ժողովրդի առաջ պատասխան են տալու»: Ընդդիմության ամենաակտիվ ներկայացուցիչ, ՀՀ նախագահի թեկնածու Արտաշես Գեղամյանի բացակայությունը բազմամարդ հանրահավաքում տարօրինակ էր: Երեւի այս առթիվ տարաբնույթ կասկածները ցրելու համար Մ. Գասպարյանը նրա անունից լիազորեց, որ Արտաշես Գեղամյանն էլ իշխանափոխության կողմնակից է եւ առաջիկա 2 օրը հանդես կգա հեռուստատեսությամբ:

Առավել կտրուկ էին Արամ Զ. Սարգսյանի հայտարարությունները՝ ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանը պետք է հրաժարական տա, թե՛ իբրեւ նախագահ, թե՛ իբրեւ թեկնածու: Կիրակի օրը ընդդիմությունն անցկացնելու է իր վերջնական հավաքը: Եթե չիրականացվի այն, ինչ նա պահանջում է, գնալու են նախագահական նստավայր եւ ասելու՝ դուրս եկեք այստեղից:

Իսկ ի՞նչ է այս պահին ուզում ընդդիմությունը: Գրոհի հիմնական թիրախը Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն է, նրա նախագահ Արտակ Սահրադյանը, որից պահանջվում է «հրապարակել նախագահական ընտրությունների իրական արդյունքները, իսկ դա նշանակում է, որ ՀՀ նախագահ է ընտրվել Ստեփան Դեմիրճյանը»: Ի դեպ, հուզավառ հանրահավաքը հենց այդպես էլ ընդունեց վերջինիս՝ իբրեւ ՀՀ նախագահի: Ստեփան Դեմիրճյանի նախընտրական շտաբի պետ Գրիգոր Հարությունյանը նշեց այն ընտրատեղամասերը, ուր, իր տվյալներով, ընտրակեղծիքներ էին կատարվել: Նա առանձնացրեց Արթիկի հարկային ծառայության պետի, էջմիածնի քաղաքապետի անունները, ովքեր մասնակից են եղել գործընթացին: 8 այսպիսի դեպքերի առիթով իրենք հայցադիմում են ներկայացրել ՀՀ գլխավոր դատախազին: Նախագահական ընտրությունները որակվեցին իբրեւ զանգվածային ավազակություն, իսկ հովանավորները՝ ավազակապետեր:

«Գործող նախագահի քաղաքական հենարանն անբարոյական է եւ անբարյացակամություն է տրամադրում ողջ ժողովրդին: Այդ թիմի բոլոր անդամները պատասխան են տալու: Մենք գիտենք, թե ովքեր եւ որտեղ ինչ են անում: Ընտրակեղծիքների ողջ պատասխանատվությունն ընկնում է ԿԸՀ-ի եւ իշխանությունների վրա», ահա այսօրինակ արտահայտություններ էին հնչում ելույթներում:

ՀՀ նախագահի պարտված թեկնածու Ռուբեն Ավագյանը հայտարարեց, թե միանում է ընդդիմության բլոկին եւ կլինի այն թեկնածուի կողքին, որը կընտրվի (կարծես այլ տարբերակ ուներ): Ստեփան Դեմիրճյանին միասնական թեկնածու ընդունելու նախորդ օրվա իր հայտարարությունը կրկին հրապարակեց Վազգեն Մանուկյանը, որը մինչ այդ հավաստում էր, թե ոչ մեկի օգտին իր թեկնածությունը չի հանի:

Արամ Գ. Սարգսյանը շնորհավորելով բոլորին «ազգային զարթոնքի» առթիվ, թվարկեց Ավանի, Քանաքեռ-Զեյթունի, Էրեբունու, Կենտրոնի այն ընտրատեղամասերը, ուր, իր տվյալներով, ընտրակեղծիքներ էին եղել:

Հետո մեկ առ մեկ ելույթ ունեցան ընդդիմության մյուս հայտնի դեմքերը եւ ՀՀ նախագահի պարտված թեկնածուները: Հաճախակի էին հնչում ՀՀ նախագահի հրաժարականի եւ իշխանությունների հեռանալու կոչերը: Եզրափակիչ ակորդը դեպի դատախազություն եւ ՀՀ կառավարություն երթն էր, ուր հանրահավաքի մասնակիցները կրկին պիտի ներկայացնեին իրենց պահանջները:

Մարդկային հոծ բազմության մեջ նախկին իշխանությունների մի քանի կարկառուն դեմքեր տեսա: 1988-ին նրանք էին հարթակի վրա եւ նույն ոգեւորությամբ ժողովուրդը ձայնակցում էր նրանց: Հետո նույն եռանդով հայհոյում էր ու պահանջում լքել ասպարեզը: Մի՞թե պատմությունը նորից կրկնվում է:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Տեր ենք մեր ձայներին»

Այսօր մեր հասարակության մեջ գործում է ազդեցության եւ հակազդեցության օրենքը: Հետեւություններ անելու շատ բան կա՝ արած-չարածների համար: Նախընթաց օրերի լարվածությունը վերջին երկու օրերին շիկացած է, եւ մարդկանց տրամադրությունները երբեմն անկառավարելի են դառնում: Երեկ Մատենադարանի հարակից հրապարակում տեղի ունեցած հանրահավաքի մասնակիցները բաժանվեցին երկու հոծ բազմության: Մի մասը հավաքվեց հանրապետության դատախազության շենքի մոտ ընտրակեղծիքների պարագլուխներին պատժելու պահանջով:

Կառավարության շենքի մոտ հավաքված մարդիկ հանրապետության տարբեր վայրերից Արտաշատ, Արարատ , Գեղարքունիք, Էջմիածին, Արմավիր, եկել էին իրենց ասելով, ոստիկանության հետ բանակցություններ վարելով, մի քանի տեղ կանգնեցնելուց, հրմշտոցներից հետո միայն կարողացել էին Երեւան հասնել: Կիսամութի մեջ խռնված մարդկանց մոտենալը գրեթե անհնար էր, խոսելն առավել եւս: Ձեռքիս ձայնագրիչը «խանգարում» էր, որովհետեւ անմիջապես հարցնում էին՝ որտեղի՞ց ես: Որոշակի պատասխան չստանալով իրենց մոտ առաջանում էր թշնամանք: Իմ զրույցները շատերի հետ անարդյունք էին, նրանք վստահություն չունեին լրատվամիջոցների նկատմամբ. «Եթե Հ1-ից ես, այստեղ չկանգնես, հեռացիր»: Այս անվստահությունն ու ատելությունը մի պահ հուսահատեցրին ինձ, երբ փորձում էի գրգռված մարդկանց բացատրել, որ իրենց ասածներից ոչինչ չեմ աղավաղելու:

Հավաքվածները միաբերան պահանջում էին, թե ընտրակեղծիք անողները պիտի պատժվեն: «Ամբողջ հանրապետության գյուղապետները, մարզպետերը, համայնքապետները հանցագործներ են: Նրանք գողացել են ժողովրդի քվեն: Դպրոցների եւ մանկապարտեզների (որտեղ ընտրատեղամասեր են տեղակայված) տնօրենները բարոյական իրավունք չունեն երեխա դաստիարակելու: Այս պոռթկումը մեր գողացված ձայների համար է: Այս անգամ պիտի ընտրվի այն մարդը, ում ժողովուրդն իր ձայնն է տվել: Մենք թույլ չենք տալու բռնանան մեր կամքի վրա եւ ոտնահարեն մեր իրավունքները: Ես Գեղամյանին, կամ Դեմիրճյանին չեմ պաշտպանում, ես արդարությունն եմ պաշտպանում: Սա Եվրախորհո՞ւրդ է, թե՞ Ասիախորհուրդ, ոտքից գլուխ կեղծիք է: Սա աշխարհի ամենահետին երկիրն է»: Բորբոքված էին հատկապես լրատվամիջոցների դեմ «գտնում էին, որ ազատ խոսք չկա», «փակվեց «Ա1+»-ը, «Նոյյան տապանը», ի՞նչ հանրային, էդ ծախվածները...», եւ այլն, եւ այլն: Պահանջում էին բոյկոտել հեռուստաընկերությունները, լրատվամիջոցները, բացի մեկ-երկուսից:

Ժողովուրդը հանդարտվեց, երբ պատվիրակությունը Արամ Սարգսյանի ղեկավարությամբ դուրս եկավ կառավարության շենքից: Պատվիրակության պահանջն էր, որ մինչեւ նոր նախագահի պաշտոնավարության արարողակարգը, հանրապետության կառավարությունն ստանձի այդ լիազորությունների կատարումը:

«Ինձ թվում էր, որ վարչապետ գոյություն ուներ, բայց վարչապետ էլ չկա: Պրն Մարգարյան, չի կարելի այդքան կտրվել ժողովրդից, չեք զգում ոչինչ, վախենում եք նույնիսկ նախկին ընկերներին հանդիպել»: Արամ Սարգսյանի խոսքն ընդհատվում էր դա-վա-ճան վանկարկումով: Ա. Սարգսյանի կոչից հետո ամբոխը շարժվեց դեպի Անկախության հրապարակ, որտեղ եւս մեկ անգամ հիշեցրեցին ընտրությունների արդյունքի 72-ժամյա վերջնաժամկետի, ապա կիրակի օրը Մատենադարանի մոտ տեղի ունենալիք հանրահավաքի մասին:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Նվիրված շարժման 15-ամյակին

Արցախյան շարժման 15-ամյակին նվիրված միջոցառումները Ստեփանակերտում սկսվեցին երիտասարդական կազմակերպությունների նախաձեռնած քայլերթով: Փետրվարի 20-ի առավոտյան ԼՂՀ մայրաքաղաքի կենտրոնական փողոցներով երթի ելած երիտասարդների հոծ խմբերն ու բազմատեսակ ցուցապաստառները 1988-ի նույն այս օրերի խանդավառությունը վերարթնացնելու փորձ էին: Քայլերթն սկսվեց Հաղթանակի հրապարակից եւ ավարտվեց Հուշահամալիրում, որտեղ ծաղիկներ դրվեցին նահատակների հուշապատվանդանին:

Ժամը 11-ին Հուշահամալիր այցելեցին նաեւ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը, ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանը, վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը, Հայ առաքելական եկեղեցու Արցախյան թեմի առաջնորդ Պարգեւ արքեպիսկոպոս Մարտիրոսյանը, ԼՂՀ խորհրդարանի ու կառավարության անդամներ: Հարգանքի տուրք մատուցվեց Արցախի ազատության ու անկախության համար նահատակվածների հիշատակին:

Իսկ երեկոյան մշակույթի եւ երիտասարդության պալատում տեղի ունեցավ հանդիսավոր երեկո՝ նվիրված արցախյան ազգային-ազատագրական շարժման 15-րդ տարեդարձին:

Շարժման տարեգրությունն իր զեկուցման մեջ համառոտ ներկայացրեց ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանը: Նա անդրադարձավ այն կարեւոր իրադարձություններին, որոնցով ամբողջացել է գոյապայքարը, տվեց դրանց գնահատականը այսօրվա քաղաքական իրողությունների ֆոնի վրա:

Երեկոյին մյուս ելույթ ունեցողները եւս արժեւորեցին արցախյան շարժումը՝ այն գնահատելով երկրամասը գաղութացումից ազատագրելու եւ համայն հայությանը համախմբելու դիտանկյունով:

Վերջում ելույթ ունեցավ նաեւ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը: Հանրապետության ղեկավարը, վերստին կարեւորելով գոյապայքարի նշանակությունը, շնորհակալություն հայտնեց բոլոր նրանց, ովքեր նախաձեռնել են համաժողովրդական շարժումը՝ մինչեւ վերջ հավատարիմ մնալով ազգանվիրության գաղափարին:

Այնուհետեւ տրվեց ճոխ համերգ տեղի արվեստի վարպետների կատարմամբ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Ավարտաճառերի պաշտպանություն Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանում

Փետրվարի 20-ին Մայր Աթոռ Սբ. Էջմիածնի Գեւորգյան հոգեւոր ճեմարանում տեղի ունեցավ ավարտաճառերի հերթական պաշտպանություն: 6 ճեմարանավարտ սարկավագներ հաջողությամբ պաշտպանեցին հետեւյալ թեմաներով. «Գրիգոր Խլաթեցու «Բնագրական նշմարների» լեզուն՝ հայերենի պատմական զարգացման կտրվածքով» (Միհր սրկ. Ծատուրյան), «Հռոմի եւ Կոստանդնուպոլսի հարաբերությունները 9-11-րդ դարերում. 1054 թ. եկեղեցական բաժանումը» (Արթուր սրկ. Պետրոսյան), «Ազգագրական սովորույթներ՝ առնչված Մկրտության եւ Սուրբ Պսակի խորհուրդների հետ» (Հովհաննես սրկ. Ռուշանյան), «Մանազկերտը հայ-արաբական եւ հայ-բյուզանդական հարաբերությունների ոլորտում 9-11-րդ դարերում» (Վաղինակ սրկ. Հովհաննիսյան), «Երրորդութենական վարդապետության սկզբնավորումն ու նախնական զարգացումը» (Վաչիկ սրկ. Զարգարյան) եւ Հովհան Օձնեցու «Կանոնագիրք Հայոց» ժողովածուն եւ նրա հետագա խմբագրությունները» (Արիստակես սրկ. Նավասարդյան):

Աթենքում սպանվել են Տալիթա Մեֆսուտճյանը եւ նրա եղբորորդին

ԱԹԵՆՔ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աթենքի իր բնակարանում սպանվել է տեղի հայ գաղթօջախի հանրածանոթ անձերից 74-ամյա տիկին Տալիթա Մեֆսուտճյանը: Նույն տեղում սպանվել է նաեւ նրա եղբոր 45-ամյա որդին՝ Հովսեփ Թերզյանը: Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջ» թերթի հաղորդմամբ, սպանությունը կատարվել է ռուսախոս մարդկանց կողմից, որոնք ներկայացել էին հանգուցյալին՝ բնակարան վարձելու պատրվակով: Ըստ ոստիկանության, հանցագործները բնակարան վարձելը պատճառ են դարձրել, որպեսզի թալանեն տիկին Տալիթայի ունեցվածքը: Այդ է վկայում արժեքավոր իրեր գտնելու նպատակով բնակարանը տակնուվրա արած լինելը: Հանգուցյալը ազգային գործունեություն է ունեցել, եղել է Հայ Կապույտ Խաչի ղեկավարներից, օժանդակություն է բերել ազգային վարժարաններին, Հայաստանի որբախնամ ծրագրերին, Արցախի ազատամարտիկների ընտանիքներին, վերջին շրջանում Հայաստանից Հունաստանում հաստատվածներին:

Մայրուղիները բաց են

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՓՍՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Հայավտոճան» ՓԲ ընկերության շուրջօրյա հերթապահության ծառայությունից տեղեկացրին, որ այսօր՝ երեկոյան ժամը 20.00-ի տվյալներով, բաց են հանրապետության բոլոր մայրուղիները: Ճանապարհների մաքրման աշխատանքներ են տարվում միայն Գեղարքունիքի մարզում:

Ապարանում ձյան շերտը հասել է 86 սմ-ի

ԱՇՏԱՐԱԿ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Փետրվարի 19-ին սկսված ձյունը չի դադարում տեղալ Արագածոտնի մարզում: Ձյան ծածկույթի առավելագույն շերտն Ապարանի տարածաշրջանում է, ուր այն հասնում է մինչեւ 86 սմ-ի: Իսկ Արագածի տարածաշրջանում այն ունի գրեթե 70 սմ բարձրություն: Արտակարգ իրավիճակների եւ քաղպաշտպանության մարզային վարչությունը տեղեկացնում է, որ հատկապես այդ տարածաշրջաններում ճանապարհներին ստեղծվել է անանցանելի վիճակ: Մասնավորապես փակված են Ապարան-Արագած, Աշտարակ-Թալին ճանապարհները եւ Ապարանի տարածաշրջանի Քուչակի հատվածը, որոնք ունեն հանրապետական նշանակություն: Տարածքային ճանապարհաշինական ձեռնարկությունները մշտապես զբաղվում են ճանապարհների անցանելիությունն ապահովելու աշխատանքով: Կան նաեւ միջհամայնքային փակված ճանապարհներ, որոնք մաքրվում են տեղի համայնքների ուժերով: Այս նշված ուղղություններով վարորդներին խորհուրդ չի տրվում երթուղի դուրս գալ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընտրություններ

Որ ընդդիմությունն անպայման կասկածի տակ էր առնելու ընտրությունների արդյունքները, պարզ էր դեռ մինչեւ բուն ընտրությունները, քանի որ այս ամբողջ ընթացքում նրանք անընդհատ պնդում էին, թե չեն հանդուրժելու Ռ. Քոչարյանի վերընտրվելը։ Նրանք կլռեին միայն այն ժամանակ, եթե ընտրվեր իրենցից որեւէ մեկը՝ անկախ նրանից՝ գործող նախագահի իրական վարթաղված շան գլուխը. մի դիտորդական խմբի եզրակացությունը հիմք է ծառայել ընդդիմադիրների համար՝ աղաղակելու, թե ընտրությունները չեն ներկայացնում ժողովրդի իրական քվե. վկա՝ փետրվարի 20-ի եւ երեկվա հանրահավաքները, իշխանության համար՝ պնդելու, թե նման ընտրություններ չեն եղել նախորդ բոլոր դեպքերում. վկայությունը՝ Աղվան Վարդանյանի օրերս արված հայտարարությունն ԱԺ-ում եւ պարունակում։ Ուշադրություն դարձնենք՝ շտաբի ղեկավարն ընդհանրապես չի խոսում մյուս խմբի գործունեության, Հայաստան-Եվրոպա հարաբերությունների հնարավոր վատացումների մասին։ Սակայն հետաքրքրականը ոչ թե այդ է, այլ որոշակի գիտակցումը, թե դիտորդական երկու խմբերի եզրակացությունները կարող են ավելին չլինել, քան աշխարհաքաղաքական հետաքրքրությունների բախման հերթա-

Ինչո՞ւ ամեն ինչ չավարտվեց առաջին փուլով

Երկակի ստանդարտների խաղը մեր ներքին անկայունության հետ

կանիշն ինչքան է, ունե՞ն իրենք հաղթելու հնարավորություն, թե՞ ոչ։ Անկախ ամեն ինչից, իրավիճակը բավականին սրվել է, որում իրենց ներդրումն ունեցան հենց արմատական ընդդիմադիրների ծայրահեղական կոչերն ու հայտարարությունները, որովհետեւ հակառակ ճամբարի հստակ դրսեւորվող մարտավարությունն ակնհայտորեն խարսխվում էր ոչ բամբասանքների, ոչ էլ հակաքարոզչության վրա։ Թերեւս քարոզչական տեխնոլոգիաներում հենց դրանց բացակայությունն առաջին փուլում վերընտրվելը չհաջողվելու պատճառներից մեկն էր, սակայն՝ ոչ ամենակարեւորը։

Անկասկած խիստ ուշագրավ կարելի է համարել միջազգային դիտորդների՝ փետրվարի 20-ին դրսեւորած վարքագիծը։ Արեւմուտքը ԵԱՀԿ-ն եւ ԵԽ-ն ներկայացնող դիտորդական առաքելություն իրականացնող խումբը՝ ներկայացված ամենաբարձր մակարդակներով, ընտրությունների անցկացման արդյունքները ներկայացնելիս իրականում ընդամենը շահարկումների նոր հնարավորություն բացեց։ Այլ կերպ չի կարելի մեկնաբանել այն լղոզված պատկերը, թե ընտրություններում բազմաթիվ խախտումներ են եղել, դրանք հարիր չեն ժողովրդավարական ընտրություններին, բայց ընտրությունները կարելի է կայացած համարել։ Այդպես էլ հստակ չի դառնում՝ Արեւմուտքը ճանաչո՞ւմ է ընտրությունների արդյունքները, թե՞ ոչ։ Սակայն մյուս խումբն՝ ԱՊՀ-ից, միանշանակորեն ընտրություններն ազատ, արդար, թափանցիկ հռչակեց, չնայած դրանց ընթացքում տեղ գտած ոչ էական խախտումներին։ Ինչ է ասվում. նույն ընտրությունների տարբեր մեկնաբանությո՞ւն։ Իսկ ո՞րն է դրանցից ճշմարտացին։

Ըստ էության, հենց այստեղ է Ռ. Քոչարյանի նախընտրական շտաբի պետ Սերժ Սարգսյանի ասուլիսը։ Այսինքն՝ դիտորդական խմբերի իրարամերժ եզրակացություններն իրականում ավելին չէին, քան իրավիճակի հետագա սրման համար հող նախապատրաստելը։

Դա նաեւ հասկանում են Հայաստանի ներքաղաքական ուժերը։ Մասնավորապես փետրվարի 20-ին Ստեփան Դեմիրճյանի նախընտրական շտաբի ղեկավար Գրիգոր Հարությունյանն ուղղակիորեն հայտարարեց, որ ԱՊՀ դիտորդական խմբի ներկայությունը եւ ընտրություններին հետեւելը կարող է ռուսական ազդեցության նշան լինել։ Նա վկայակոչեց ընտրությունների ընթացքում դիտորդական խմբի ղեկավար Յուրի Յարովի խոսքերը՝ արտասանված ընտրատարածքներից մեկում։ Ըստ Հարությունյանի, նման գործելակերպը հայ-ռուսական հարաբերությունների վատացման վտանգ է կան, բայց մեր արտաքին անվտանգության համար վտանգավոր վկայություն։ Իսկ ահա, ներքին անվտանգության հարցերը նրանց կարծես քիչ են հետաքրքրում, թեեւ իրական վտանգը հենց այնտեղ է թաքնված։ Ի վերջո չմոռանանք, որ ՀՀԸ շրջանակները, որոնց շահագրգռություններն առավել նկատելի են այս ընտրությունների հետ կապված, մեծ փորձ ունեն հատկապես ներքին լարումներ ստեղծելու գործում։ Մի ուժ, որի ներկայությունը կատարվող իրադարձություններում զգալի դարձավ հենց ընտրությունների նախօրեին հրավիրված ասուլիսով։ Հազիվ թե այսօր որեւէ մեկը կասկածի, որ Ստեփան Դեմիրճյանի հետեւում կանգնած է հենց ՀՀԸ-ն՝ իր նյութական, բարոյական, քարոզչական ողջ պոտենցիալով։ Իսկ թե ինչու հենց Ստեփան Դեմիրճյանի՝ բոլորովին այլ խնդիր է։

ԳՈՌ ՄԱՐԱՇԽԱՆՅԱՆ

Հոգեւոր միասնությունը կործանվեց, քանի որ...

Իմ սիրելի, իմաստուն, բազմաչարչար, բայց կենսախինդ հայ ժողովուրդ։

Գրում եմ այս տողերը մեծ մտահոգությամբ, բայց ոչ ցասումով։

Ես Երեւանում ծնված, դաստիարակված կարսեցու զավակ եմ, կինս՝ վանեցու։ Մասնագիտությամբ ինժեներ եմ, կինս՝ մանկավարժ։

Արդեն շուրջ 7 տարի անցել ենք հոգեւոր ծառայության Երեւանի Ավետարանական եկեղեցում։

Մենք անկուսակցական եղել ենք եւ այսօր այդպիսին էլ մնում ենք։ Սակայն ունենք մեր կողմնորոշվածությունը, մտահոգությունները մեր ազգի, հայրենիքի այսօրվա նախագահական ընտրությունների, ներկայումս հասարակության մեջ բափանցած թշնամական տրամադրությունների հարցում։

Հիշենք, որ երբեմնի ամենահզոր պետությունը՝ հռոմեական կայսրությունը, կործանվեց երկրի ներքին հակասություններից, թշնամական մթնոլորտից, արտաքին բարբարոսների հարձակումներից։

Այս գրության առիթ ծառայեց փետրվարի 20-ին Մատենադարանի մոտի հանրահավաքի ժամանակ լսածս երկխոսությունը։ Կողքիս կանգնած հարեւաններիցս մեկը ծխախոտը վառելով եւ հոգոց հանելով ասաց. «...հո նորից ղարաբաղցին չի՞ նստելու թագավոր», իսկ մյուս տարեցը, թե՝ «դու թուրքի տտից խոսեցիր, ախպեր»։

Սիրելիներս, ծեր սրտում տեղ մի տվեք նման խոսակցություններին, թե որտեղացի է հայը։ Լավ հայը լավն է, իսկ վատը՝ վատ, որտեղից էլ նա լինի։ Հիշո՞ւմ եք Հայաստանի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Զուրաբյանին։ Ռուսաստանցի էր, բայց հայրենասեր հայորդի էր։ Ո՞վ է ասում, թե հայաստանցի, պարսկաստանցի, լիբանանցի, ամերիկացի, ֆրանսիացի կամ այլուրցի հայերի մեջ տարբերություն պետք է դնել։

Մեր եկեղեցու հովիվ Լեւոն Պարտագճյանի եւ Հայաստանի գործարարների միության նախագահ Հովսեփ Սեֆերյանի միջեւ շատ ուսանելի երկխոսություն ծավալվեց «Ավետիս» հեռուստաալիքով։ Երկուսն էլ սփյուռքից են։ Բայց պետք է լսեիք երկուսի մտահոգությունը եւ գործնական առաջարկությունները Հայաստանի բարգավաճման, մարդկանց հոգիների խաղաղեցման եւ այլ ազգանպաստ հարցերի մասին։

«Աղավնին չի թռչի, եթե երկու թեւերով չգործի։ Հայի համար այդ թեւերից մեկը Հայաստանն է, մյուսը՝ սփյուռքը։

Ճիշտ է, Ղարաբաղը սփյուռք չէ, բայց ժամանակավորապես հայրենիքից մասնատված մեր Արցախն է»։

Նախագահի բոլոր թեկնածուները մեր ժողովրդի ծոցից դուրս եկած զավակներ են։

Չլինենք ատերախտ, թերուս, մեկին նախապատվություն տալիս մյուսին նվաստացնենք, նրա հասցեին հերյուրանքներ տարածենք՝ անտեղյակ նրա կատարած ծառայություններին ազգի եւ հայրենիքի հանդեպ։

Ժողովուրդը պիտի թույլ չտա թշնամական տրամադրությունների սերմանում ինչպես նրանց միջեւ, այնպես էլ, ցավոք, մեր միջեւ։

Հիշենք մեր պատմությունը եւ դաս առնենք այդ պատմությունից։ Չէ՞ որ ներքին հակասություններն ու թշնամանքներն են, որ փոքրացրել են մեր հայրենիքը։

Առավել քան երբեք, այսօր պետք է զգույշ լինենք մեր թե՛ գրավոր, թե՛ բանավոր արտահայտությունների մեջ։

Սուրբ գրքի 34։15 սաղմոսը մեզ սովորեցնում է. «Քու լեզուդ չարութենէ պահէ ու շրթունքներդ՝ նենգություն խոսելէ»։

Այսօր նախագահի մեր թեկնածուները բոլորն էլ մարդ են, ամեն մեկն ունի իր լավ ու վատ կողմերը։ Ամեն մեկն ունի իր ճիշտ եւ սխալ դիրքորոշումները։

Հիմա ի՞նչ անենք։ Միայն սխալները հաշվի առնենք եւ ոչ մեկին չընտրե՞նք։ Կամ մեկին ընտրենք, մյուսներին սկսենք քարկոծե՞լ իր սխալների համար։

Երբ հրեաներն աղաղակեցին, որ թագավոր են ուզում ունենալ, Տերը Սամուել մարգարեի միջոցով նրանց համար առաջին թագավոր օծեց Սավուղին։ Նրանից հետո Դավթին, հետո՝ Սողոմոնին (որին իմաստնություն շնորհեց) եւ այլն։ Ամեն մեկին նա օգնում էր իր ունեցած հավատքի չափով եւ իր հետ ունեցած հաղորդակցման չափով։ Հենց հեռանում էին նրանից, թագավորությունը վերցնում էր։

Այնպես որ, ով էլ ընտրվի այսօր Հայաստանի նախագահ, եթե հավատք ունի առ Աստված՝ կայուն կլինի նրա իշխանությունը միայն ժողովրդով։

Մեզ մնում է հավատքով, աղոթքով եւ ոչ թե չարախոսությամբ ու թշնամություն սերմանելով պատրաստվենք եւ կատարենք մեր քաղաքացիական պարտքը՝ հայրենիքի նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլը, ի փառս Աստծո, ի սեր մեր հայրենիքի։

ԱՇՈՏ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

Նախագահական ընտրությունները տեղական դիտորդների եզրակացությամբ

«Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպության 1500 դիտորդներ ՀՀ նախագահական ընտրությունները դիտարկել են հանրապետության 700 ընտրատեղամասում՝ մայրաքաղաքի Արաբկիր, Էրեբունի, Նուբարաշեն եւ Նոր Նորք համայնքներում, հանրապետության մարզերի 25 քաղաքներում ու խոշոր գյուղական համայնքներում, եւ երեկ ժուռնալիստի տանը լրագրողներին ներկայացրին իրենց եզրակացությունը։ Ըստ նրանց, արձանագրվել են այնպիսի մտահոգիչ երեւույթներ եւ փաստեր, ինչպիսիք են քաղաքաշավի՝ ընտրական օրենսգրքով սահմանված ժամկետների խախտումները, քաղաքաշավին գործադիր իշխանությունների եւ պետական ռեսուրսների ներգրավումը, քաղաքաշավի խոչընդոտման փաստերն ու որոշ բռնարարքներ, զինծառայողների շրջանում քաղաքաշավի խոչընդոտումը, ԶԼՄ-ների բացահայտ կողմնակալությունը եւ քաղաքաշավների լուսաբանման անհամաչափությունը։

Կազմակերպության մամլո պատասխանատու Համլիկ Սարգսյանի խոսքով, ընտրացուցակներում տեղ են գտել զգալի անճշտություններ, հատկապես Գյումրիում, Երեւանի Արաբկիր եւ Էրեբունի համայնքներում։ Դատական կարգով իրենց ընտրելու իրավունքն ընդհանուր առմամբ վերականգնել են 10 հազարից ավելի ընտրողներ։

Ընտրակարգի եւ ձայների հաշվարկի ժամանակ արձանագրված խախտումները եւս քիչ չէին։ Նոր Նորքի թիվ 0023/3 տեղամասում, օրինակ, քվեարկության նախորդ օրը քվեաթերթիկների հետեւամասում ստորագրությունը կատարվել է առանց վիճակահանության։ Հանձնաժողովի նախագահ Արկադի Սարգսյանի ինքնակամ որոշմամբ եւ անդամների ներքին համաձայնությամբ ստորագրությունն իրականացրել են «Օրինաց երկրի», ՀՅԴ-ի եւ «Միասնության» ներկայացուցիչները։ Խախտումը կատարվել է ոչ թե օրենքի չիմացության, այլ այն միտումնավոր կերպով խախտելու նպատակով, ինչը ՏԸՀ նախագահն ու իր տեղակալը չեն թաքցրել։ Բաց քվեարկության դեպքեր են եղել Արտաշատում, Աշտարակում եւ Նոր Նորքում արձանագրվել են հանձնաժողովի անդամների կողմից ընտրողների հետ քվեախուց մտնելու եւ նրանց ուղղորդելու դեպքեր։ Ընտրախախտումներ եղել են նաեւ ընդդիմադիր թեկնածուների օգտին։

Քվեատուփերի լցոնում է կատարվել Վաղարշապատի տեղամասերում։ Այն իրականացրել են Վաղարշապատի քաղաքապետ Հրաչ Աբգարյանն ու ԱԺ պատգամավոր Հակոբ Հակոբյանը թիկնապահների եւ կողմնակի անձանց ուղեկցությամբ։ Լցոնումը կատարվել է ՏԸՀ-ների նախագահների, անդամների, վստահված անձանց, դիտորդների, ընտրողների ներկայությամբ։ Քվեատուփերի լցոնում եղել է նաեւ Աբովյանի, Նոր Նորքի, Էրեբունի համայնքների մի քանի ընտրատեղամասերում։

Եղել են նաեւ վստահված անձանց, դիտորդների եւ ԶԼՄ-ների իրավունքների ոտնահարման եւ սահմանափակման դեպքեր։ Միջազգային դիտորդների նկատմամբ, սակայն, ավելի հարգալից վերաբերմունք է եղել, քան տեղական դիտորդներից շատերի հանդեպ։

Այնուամենայնիվ, Էրեբունու թիվ 0390/17 տեղամասում ՏԸՀ ինքնակամ գործողություններով խոչընդոտվել է միջազգային դիտորդի դիտարկումների ընթացքը։ Վերջինիս թույլ չի տրվել ներկա գտնվել քվեարկության արդյունքների հաշվարկին։ Իրավիճակը շտկել են դեպքի վայր ժամանած ԱԺ պետաիրավական հանձնաժողովի նախագահը եւ այլ պատգամավորներ։ Խոչընդոտվել են նաեւ «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպության դիտորդների աշխատանքները։

Ըստ կազմակերպության նախագահ Հարություն Համբարձումյանի, իրենց արձանագրած խախտումներն արդեն տրամադրվել են ԿԸՀ-ին եւ դիտորդներին։

«Գրանցված ընտրախախտումներով հանդերձ կարելի՞ է արդյոք ընտրությունները վավեր համարել» հարցին կազմակերպության նախագահը դժվարացավ պատասխանել՝ ասելով, որ կարող է խոսել միայն մոտ 700 ընտրատեղամասերի մասին, որտեղ իրենք դիտորդական առաքելություն են իրականացրել, իսկ դա ընդհանուրի մոտ 35 տոկոսն է կազմում միայն։

Ս. Հ.

Ովքեր են հիմնական արտահանողները

Առաջին տեղում ադամանդագործությունն է (ներառյալ ոսկերչությունը), ինչի շնորհիվ է մեծամասամբ աճում արտահանումը Հայաստանում: 507 մլն դոլարի արտահանվող ապրանքներից այս ճյուղի բաժինն է 200 մլն դոլար կամ շուրջ 40 տոկոսը: Անցյալ տարի հատկապես ադամանդագործության համար սրընթաց զարգացման տարի էր: Նախորդ տարվա համեմատ արտահանումն աճեց ավելի քան կրկնակի՝ 96 մլն դոլարից հասնելով 200 մլն դոլարի: Այսինքն արտահանման ծավալների 160 մլն դոլարի ընդհանուր աճից 104 մլն դոլարն այս ոլորտինն է: Այստեղ շարք մտան նոր ձեռնարկությունները: Պետական ձեռնարկությունների համար փայլուն օրինակ է Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային եւ նրա աջակցությամբ Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատների հաջող գործունեությունը: Ընդհանուր արտահանման ծավալների մեջ հանքարդյունաբերությանն է պատկանում մոտ 20 տոկոսը, որը գումարային արժեքով կազմում է 100-110 մլն դոլար: Ընդ որում, անցյալ տարի արտահանման ծավալներն այստեղ ավելացել են մոտ 20 մլն դոլարով: Նկատի ունենալով, որ տնտեսության այս ճյուղի հումքային բազան գտնվում է երկրի ներսում, խիստ արժեւորվում է հետագա զարգացումն այստեղ: Կարեւորվում են նաեւ խտանյութի փոխարեն մաքուր մետաղների կամ

ճի հիմնական մասը՝ մոտ 125 մլն դոլար, ապահովել են տնտեսության երկու ճյուղեր: Մնացած 35 մլն դոլարը բաշխված է մնացած բոլոր ճյուղերի մեջ, որտեղ առանձնանում են գյուղմթերքների վերամշակման եւ սննդարդյունաբերության ապրանքները: Այստեղ եւս վերջին տարիներին զգալի առաջընթաց է արձանագրվել, ինչի արդյունքում ոչ միայն նվազել է սննդամթերքի ներմուծումը Հայաստան, այլեւ տարեցտարի ավելանում է արտահանումը:

Մյուսները տեղապտույտի մեջ են

Այսքանով դրականը սպառվում է: Ժամանակին մեր արդյունաբերության ավանդական համարվող ճյուղերը՝ քիմիական արդյունաբերության ծավալների մեջ նրանց դերը դեռեւս փոքր է: 2002 թ. արտադրության ծավալների աճ այս ոլորտներում գրեթե չեղավ, իսկ որոշ դեպքերում նաեւ նվազում արձանագրվեց:

Թեթեւ արդյունաբերության մեջ արձանագրվեց արտադրության ծավալների ընդամենը 1,5 տոկոս աճ: Եթե սրան ավելացնենք, որ համակարգում գործող 25 ձեռնարկությունները հիմնականում աշխատում են տոլինգով, այսինքն՝ ոչ թե սեփական արտադրանքն են վաճառում, այլ վճարվում են հագուստներ ձեւելու ու կարելու համար միայն, ապա պատկերն ավելի ամբողջական է դառնում: Այստեղ ուրախալի տեղաշարժը կոշիկի արտադրության զարգացումն էր: Սա-

գործել: Այսպես թե այնպես, քիմիական արդյունաբերությունը հայտնվեց նույն մեկնարկային կետում, ինչը ցավալի է նաեւ այն պատճառով, որ մեծաթիվ աշխատատեղեր է ապահովում: Սակայն հազարավոր մարդիկ դեռ նոր ձեռք բերած, զրկվեցին դրանցից:

Նույնն է պատկերը նաեւ մեքենաշինական համալիրում (ներառյալ հաստոցաշինություն, էլեկտրոնիկա, սարքաշինություն): Բավական է մեկ հաջող գործող ձեռնարկություն դադարի գործելուց, դա անմիջապես անդրադառնում է ամբողջ ճյուղի ցուցանիշների վրա: 2002 թ. չի աշխատել «Ավիահամալիր» ԲԲԸ-ն (պատվերների բացակայության պատճառով), ինչի արդյունքում առանց այն էլ խղճուկ արտա-

Տնտեսության զարգացումը անշրջելի չէ

Անցած տարվա տնտեսական ամենանշանակալի ցուցանիշներից էին (համախառն ներքին արդյունքի 12.9 տոկոս աճից հետո) արտաքին առեւտրի բացասական հաշվեկշռի նվազումը 48 մլն դոլարով եւ արտահանման աճն ավելի քան 160 մլն դոլարով (48 տոկոս): Նման ցուցանիշների առկայությունն, անշուշտ, չի կարելի չնկատել եւ տպավորիչ չհամարել: Սակայն ասել, թե դա նշանակում է արմատական եւ անշրջելի գործընթաց տնտեսության մեջ, չի կարելի: Եվ խոսքը միայն այն մասին չէ, որ արձանագրված ցուցանիշների բարերար ազդեցությունը բնակչության զգալի մասը դեռեւս չի զգում իր կյանքում: Սրան բազմիցս ենք անդրադարձել: Տվյալ դեպքում գործ ունենք տնտեսական զարգացման միտումների հետ ընդամենը: Վերլուծելով արտահանման կառուցվածքը, այն եզրակացության ենք գալիս, որ իսկապես անշրջելի զարգացում են ապրում տնտեսության միայն 2-3 ճյուղ:

թյուններ «Ջեյ Սի Էյ», «Արեւակն» (իտալական «Տաշե» ընկերության) եւ ամենախոշորը՝ Թալինի «Դայմոնթեքը», հիմնադրված բելգիական «Ռոզի բլյու» ընկերության կողմից: Ստեղծվեցին 1500-2000 նոր աշխատատեղեր: Որ ադամանդագործությունը զարգանում է նման տեմպերով, ուրախալի է: Սակայն, որ դա տեղի է ունենում միայն այստեղ եւ մյուս, անգամ աճ արձանագրած ճյուղերը զգալիորեն հետ են մնում, մտահոգիչ է:

Կարող ենք նշել, որ անշրջելի զարգացում ունի իր արտադրության եւ արտահանման ծավալներով երկրորդ տեղում գտնվող ճյուղը՝ հանքարդյունաբերության եւ շինանյութերի արտադրությունը: Այս ոլորտում են գործում ինչպես օտարերկրյա, այնպես էլ տեղի խոշոր ներդրողները: Դրանք են «Ռուսալը», AGRC-ն, «Հայկական պղինձ ծրագիրը», «Մաքուր երկաթի գործարանը», «Սիկան» եւ այլն: Անցյալ տարի դրան ավելացան շվեյցարական «Դենո», բելգիական «Ռոբերտո» ընկերու-

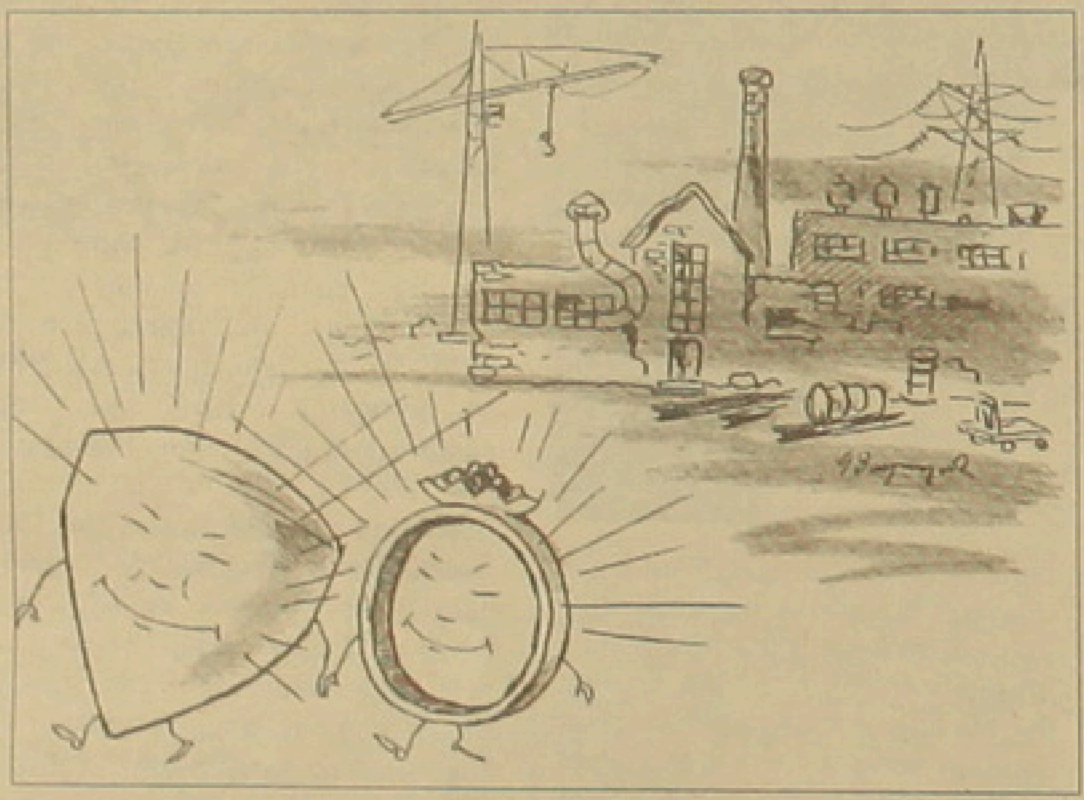

դրանցից պատրաստված իրերի արտադրության կազմակերպումն ու զարգացումը, ինչը կնշանակի մեր բնական հարստությունների լիարժեք օգտագործում:

Այսպիսով, արտահանման ծավալների 160 մլն դոլար կազմող ա-

ռությունը, թեթեւ արդյունաբերությունը, մեքենաշինությունը, հաստոցաշինությունը, ռադիոէլեկտրոնիկան, սարքաշինությունը, չնայած արձանագրած որոշ հաջողությունների, ընդհանուր առմամբ տեղապտույտ են տալիս: Արտահան-

կայն ամեն դեպքում ակնհայտ է, որ զուգահեռներ անցկացնել թեթեւ եւ սննդի արդյունաբերությունների միջեւ՝ չխոսելով արդեն ադամանդագործության կամ հանքարդյունաբերության մասին, անհնար է:

Քիմիական արդյունաբերության մասին 1-2 տարի առաջ ամենաբարձր մակարդակով նշվում էր, որ ոլորտը դարձել է ինքնակառավարելի, իսկ նրա զարգացումն անշրջելի: Արտահանման ծավալների մեջ այդ տարիներին մեծ չափաբաժին ուներ քիմիական արտադրանքը, մասնավորապես կաուչուկը: Սակայն անցյալ տարի, դժբախտաբար, քիմիական արդյունաբերությունը կտրուկ անկում ունեցավ: Դադարեց գործել նոր-նոր վերագործարկված «Նաիրիտը», իսկ Վանաձորի «Պրոմեթեյ-խիմպրոմը» մի քանի անգամ գործարկվելուց եւ կանգ առնելուց հետո այդպես էլ կանոնավոր չաշխատեց: Դա, իհարկե, իր պատճառներն ուներ: Բրիտանական «Ռանուաս» ընկերությունը, ձեռք բերելով այս ձեռնարկությունները, չկարողացավ դրանք արդյունավետ շահա-

հանման ծավալներն այստեղ նվազել են 20 տոկոսով եւ կազմել մոտ 6 մլն դոլար: Հարկ ենք համարում նշել, որ բազրասյանական սեփականաշնորհման ամենածանր հարվածը հենց այս ճյուղին հասցվեց, ինչի արդյունքում շուրջ 150 ձեռնարկություններ թալանվեցին եւ դադարեցին որպես այդպիսին լինել:

Կարծում ենք, որ հենց այս ճյուղերը, որոնք ապահովում են առավել մեծ թվով աշխատատեղեր, որոնք ունեն գործունեության ավանդույթներ մեր երկրում, առաջիկա տարիներին պետք է գտնվեն պետական հոգածության կենտրոնում: Հնարավորինս արագ պետք է վերացնել դրանց զարգացման խոչընդոտները եւ ստեղծել գործունեության նպաստավոր պայմաններ: Երբ այս ամենն իրականություն դառնա, երբ դադարի կախվածությունն արդյունաբերության 2-3 ճյուղերից, այն ժամանակ արդեն կարող ենք խոսել տնտեսական զարգացման գործընթացի անշրջելի լինելու մասին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Սիգի պաշարները նվազում են

Ընդամենը 3 տարի առաջ լրատվամիջոցները մեծ աղմուկ բարձրացրին սիգ ձկան պաշարներին սպառնացող վտանգի վերաբերյալ: Ձկնաբանները նախազգուշացնում էին, թե սիգ ձկանն էլ սպասում է իշխանի ճակատագիրը, եթե դրան էլ վերաբերվենք այնպես, ինչպես իշխանին: Ժամանակ անցավ, լրագրողները հետեւողական չեղան, եւ սիգը կրկին մոռացվեց:

Այսօր նույնիսկ գիտնականները դժվարանում են ենթադրություններ անել սիգ ձկան ներկա վիճակի մասին: ՀՀ ԳԱԱ ձկնաբանության եւ հիդրոէկոլոգիայի ինստիտուտի փոխտնօրեն, ձկնաբան Բորիս Գաբրիելյանի վկայությամբ, արդեն 3-րդ տարին է ձկան պաշարների վերաբերյալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն ստանալու նպատակով ամենամյա ուսումնասիրությունները չեն ֆինանսավորվում: Վերջին հետազոտությունը եղել է 1999 թվականին: Նպատակը, ի վերջո, ձկան պաշարների մասին նախարարությանը գիտական եզրահանգումների, նաեւ հաջորդ տարվա վերաբերյալ կանխագուշակումների տրամադրումն է: Դրանք անհրաժեշտ են ամենից առաջ ամենամյա որսարգելքի ժամանակ ճիշտ քաղաքականություն ուրվագծելու համար:

Գիտնականների համոզմամբ, լոկ տեսական հաշվարկներով, սիգի պաշարներն անկասելիորեն դեպի անկում են գնում: Այսօր սիգն էլի առատ է շուկաներում, փողոցային վաճառակետերում: Մի հսկա մարզի բնակչության համար ապրուստի միջոց դարձած ձկան՝ նկատելի խոշոր չափերն ավելի հաճախ են հանդիպում: Եվ վաճառվում են անհամեմատ ավելի թանկ, քան 1,2 տարի առաջ, հատը՝ 150-170 դրամ: Սակայն, ըստ Բորիս Գաբրիելյանի, խոշոր չափերով ձկան հայտնությունը մեր վաճառակետերում ահազանգում է այլ իրողության մասին: Ձկնորսները զանգվածաբար սկսել են օգտագործել բոլոր չափերի, նաեւ մեծ խորշերով ուռկաններ, եւ Սեւանը, փաստորեն, քամվում է: Մի քանի տարի առաջ որսատպանդից փրկված սիգերը, որոնք այսօր 3-4 տարեկան են, հիմա որսվում են: Ձկնագետի համոզմամբ, դա խիստ վտանգավոր գործընթաց է, քանի որ կորստյան վտանգի առջեւ հայտնվել է մայրական կազմը: Մինչ այժմ, արդեն 3-4 տարի մանր ցանցերի միջոցով ձկնորսները որսում էին հիմնականում ոչ հասուն, մանր տեսակները:

Իհարկե, ինչպես ամեն տարի, այս աշնանն էլ սիգի ձվադրման շրջանում՝ նոյեմբերի 20-ից մինչեւ դեկտեմբերի 25-ը որսարգելք սահմանվեց: Միջոցառման իմաստը ձվադրող վտառները պահպանելու խնդիրն է, որոնք արդեն սեպտեմբերի վերջից սկսում են կազմավորվել: Ընդհանրապես, ձկնաբանները համոզված են, որ սիգի որսի երկու երրորդը պետք է կատարվի գարնանը, եւ միայն մեկ երրորդը՝ աշնանը: Մեզանում, իհարկե, ձուկ ավելի շատ սիրում են ուտել աշնան ու ձմռան ամիսներին: Այսինքն՝ ձվադրման պիկը եւս հայտնվում է եռուն որսի գրաֆիկում: Վկան ամեն քայլափոխի առաջարկվող ձուկն է ու կիլոգրամներով ձկնկիթը:

Ծանոթ բնապահպաններից մեկը պատմեց, որ անցած դեկտեմբերին, Ամանորի նախաշեմին եղել է Թբիլիսիում: Այցելել է մի քանի շուկա եւ ապշել վաճառքի ներկայացված սիգ ձկան առատությունից: Ընդ որում, վաճառվել է հնգապատիկ թանկ, քան Երեւանում՝ 700-800 դրամին համարժեք լարիով:

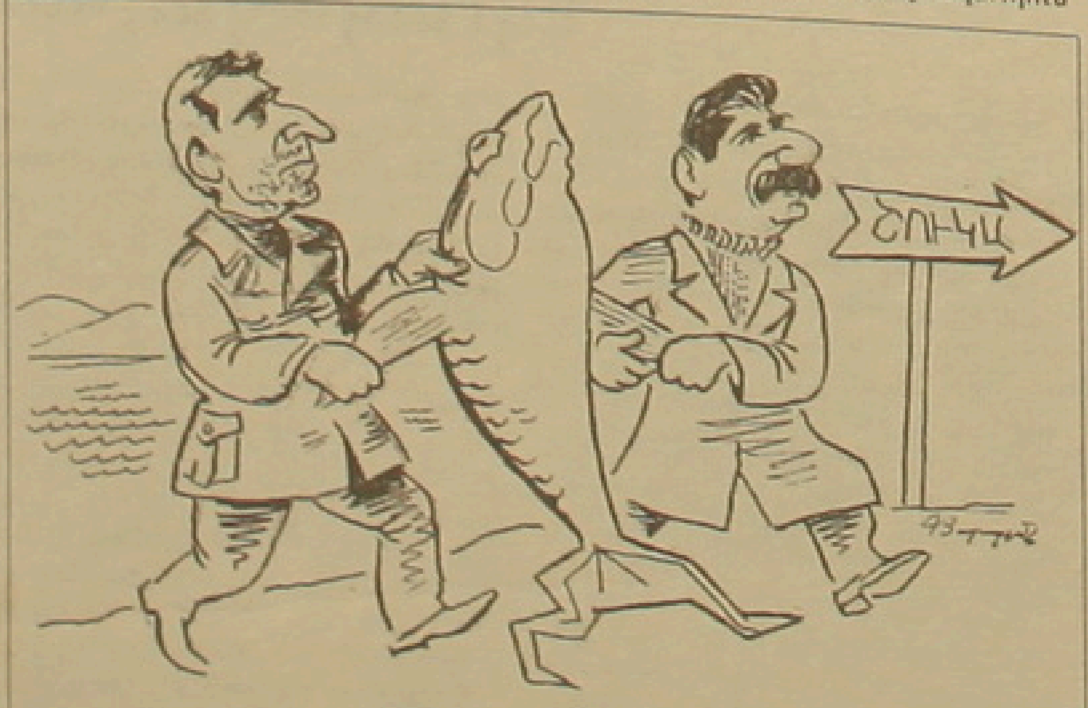

Ձկնաբանների հաշվարկներով, սիգի ամենամեծ պաշարներ արձանագրվել են 1989-1991 թթ.: Հենց այդ տարիներին սիգի խելահեղ որս եղավ, քանի որ դարձել էր սպիտակուցային միակ մատչելի սնունդը սրընթաց աղքատացող հասարակության մի մեծ շերտի համար: Երկրորդ նման փորձությանը սիգը էլ չի դիմանա: Բորիս Գաբրիելյանի հավաստմամբ, արդեն 3 տարի առաջվա հետազոտությունները սիգի պաշարների՝ 5-6 անգամ անկման ցուցանիշներ արձանագրեցին: Իհարկե, ձկնաբաններն այսօր էլ ժամանակ առ ժամանակ սեփական նախաձեռնությամբ փորձնական որս են կազմակերպում՝ փորձելով գոնե պարզագույն ու կոպիտ հնարքներով (որսագործիքի արդյունագործական գործակիցը հաշվվում է 1 ցանցի «որսած» ձկների միջին քանակով), պարզաբանել այն միտումները, որ այսօր բնորոշում են սիգի հետագա ճակատագիրը: «Սիգի փրկության միակ ելքը միայն գիտականորեն հիմնավորված որսի թույլատրվությունն է, եւ իհարկե, վերահսկումը, որ սահմանված քանակից ավելի որս չլինի», ասում է Բորիս Գաբրիելյանը:

Արդեն 3 տարի, այս տարի էլ որսարգելքի սեզոնում նշվեց թույլատրելի որսի նույն քանակը՝ 600 տ: Դա 1999 թ. ձկնաբանների վերջին ուսումնասիրության արդյունքում հանձնարարված չափաքանակն է: Այս տարի էլ այն չփոխվեց, բայց ի՞նչ հիմնավորմամբ, ի՞նչ կանխատեսումների հենվելով, հայտնի չէ:

Այս տարի բյուջեից մասնակի հատկացում եղավ միայն ձվադրող վտառի հետազոտման համար: Պարզվեց մի հետաքրքրական երեւույթ եւս. սիգի աճի տեմպերը բարձրացել են: Գիտնականները համոզված են, որ այս փաստը միայն հուսադրում է սիգի պաշարների անկման վերաբերյալ իրենց մռայլ կանխատեսումները: Դա նշանակում է, որ սիգի տեսակակազմը խիստ նոսրացել է, եւ լճում առկա կերային բազան շատ ավելին է, քան անհրաժեշտ է առկա պաշարների համար: Կերային բազայի եւ առկա պաշարների միջեւ հավասարակշռություն ստեղծելու համար արդյունագործական որսի թույլատրելի չափաքանակի սահմանումը հենց գիտական ուսումնասիրությունների հիմնական առաքելությունն է: Գործընթացը մոռացվել է հենց այնպես, առանց բացատրությունների...

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Անկարան անտեսում է Բուշի խոստումը եւ տնտեսական օգնության գրավոր երաշխիք պահանջում

Հայաստանի օրակարգում նախագահական ընտրություններն են եւ դրա արդյունքների շուրջ իշխանության ու ընդդիմության միջեւ ծավալվող կատաղի պայքարը: Թվում էր, թե նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի նկատմամբ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի ապազգային քաղաքականությունից բխող կարոտախտով պայմանավորված հակակրանքը եւ նախագահի թեկնածուների սանձարձակությունները, ինչպես նաեւ դրանց ծառայեցումը Հայաստանի ապակայունացման ՀՀՇ-ական նկրտումներին թուրքերին կշահագրգռեն, այսպիսով նախագահական ընտրությունները կհայտնվեն թուրքական թերթերի ուշադրության կենտրոնում:

Թուրքական քաղաքական շրջանակների՝ Ռոբերտ Քոչարյանին իշխանությունից հեռացնելու շահագրգռությունները հայտնի են, Հայաստանի ապակայունացմանը նպաստելու պատրաստակամությունը՝ առավել եւս: Հարկ է, սակայն, նշել, որ հակաիրաքյան պատերազմն էլ թուրք-ամերիկյան հարաբերություններն է սրել, ավելին՝ Վաշինգտոնին արձագանքել է Միջազգային արժութային հիմնադրամը, որի հետեւանքով ապակայունացման սպառնալիքի առջեւ է կանգնել Թուրքիայի առանց այդ էլ անկայուն տնտեսությունը:

«Ազգը» փետրվարի 19-ի համարում «Հակաիրաքյան պատերազմին Թուրքիայի մասնակցությունը սակարկության առարկա է դարձել» խորագրով անդրադարձել է ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիայի միջեւ առկա տարաձայնություններին, ընդգծելով, որ թուրքերը մասնակցության դիմաց 26 մլրդ դոլար են պահանջում: Խոսքը 6 մլրդ դոլար անհատույց ռազմական եւ 20 մլրդ դոլար տնտեսական օգնության մասին է, որի դիմաց թուրքական կառավարությունը պարտավորվում է Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի օրակարգում դնել «Երկրի տարածքում ամերիկյան զորքերի տեղաբաշխման եւ հակաիրաքյան պատերազմին թուրքական զինված ուժերի մասնակցության» մասին կառավարական հրամանագիրը:

Չնայած ԱՄՆ պաշտպանության փոխնախարար Պոլ Վոլֆովիցի «մասնակցության հարցում մինչեւ փետրվարի 18-ը վերջնականապես կողմնորոշվելու» նախազգուշացմանն ու պետքարտուղար Քոլին Փաուելի սպառնալիքներին, Աբդուլլահ Գյուլի կառավարությունն առ այսօր խուսափում է ընդառաջել ամերիկացիներին: Այդ ընթացքում թուրքական կենտրոնական թերթերը, ըստ երեւույթին տուրք տալով Վաշինգտոնին, ոչ մի ջանք չեն խնայում, որպեսզի թուրք-ամերիկյան տարաձայնությունները պայմանավորվեն սոսկ ԱՄՆ-ից ակնկալվող ֆինանսական օգնությամբ: Նման մոտեցմամբ տարաձայնությունների հիմքում ինքնաբերաբար դրվում են օգնության չափերի շուրջ ծավալվող սակարկությունները:

Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ի պատերազմին հակադրվելու համար Թուրքիան շատ ավելի լուրջ պատճառներ ունի, քան տնտեսական օգնությունը: Պարզապես ԱՄՆ-ին մերժելու նրա հնարավորություններն են սահմանափակ: Այլ կերպ՝ նա անելանելի վիճակում է: Պարզապես փորձում է գոնե սակարկության միջոցով բարձրացնել ռազմական գործողություններին մասնակցելու գինը: Մինչեւ Վոլֆովիցի նախազգուշացումը, Վաշինգտոնը համաձայնել էր Թուրքիային տրամադրել ընդամենը 6 մլրդ դոլար, 2 մլրդն՝ որպես ռազմական անհատույց օգնություն: Սակայն, բախվելով թուրքական կառավարության համառ դիմադրությանը, ամերիկացիները տեղի են տալիս եւ Անկարային տեղեկացնում են, որ մասնակցության հարցի արագ կարգավորման դեպքում պատրաստ են բավարարել պահանջը: Նույնիսկ նախագահ Բուշն անձամբ ելույթ է ունենում եւ բանավոր խոստանում է 26 մլրդ դոլարի օգնություն:

Ի պատասխան դրան, «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը գտնում է, որ միջպետական հարաբերություններում բանավոր խոստումներն առանձին արժեք չեն ներկայացնում: Ուստի գրավոր երաշխիք է պետք: Ինչո՞վ է դա պատճառաբանվում: Նրանով, որ Պարսից ծոցի պատերազմին ԱՄՆ-ը նույնպես օգնության բանավոր խոստում էր տվել, բայց խոստմանը հետամուտ չի եղել: Ավելին՝ հակաաֆղանական պատերազմի համար Պակիստանին խոստացած ֆինանսական օգնությունն առ այսօր չի տրամադրել:

Էրդողանի վերոհիշյալ առարկումը բուռն հակազդեցություն է առաջ բերում Վաշինգտոնում: Անկարայում ԱՄՆ դեսպան Ռոբերտ Փիրսոնը, ինչպես այդ մասին փետրվարի 21-ի համարում «Զամանն» է նշում, հանդիմանում է թուրքերին, թե նախագահ Բուշի բանավոր խոսքով պետք է բավարարվել: Ապա նա ավելացնում է. «Մեծարգո Էրդողանն Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունների համար պարտադիր պայման է համարում ՄԱԿ-ի երկրորդ որոշման ընդունումն ու Թուրքիայի համար նախատեսվող օգնության փաթեթի հաստատումը Սենատում: Մինչդեռ դա առնվազն 6 շաբաթ կտեւի: Մենք այդքան ժամանակ չունենք, իսկ դուք Սենատի որոշման մասին մինչեւ հիմա չէիք պնդում»:

Թե ինչ ընթացք կունենան թուրք-ամերիկյան սակարկությունները՝ դժվար է ասել: Բայց որ թուրքերը մտադիր են սակարկության հարցում մինչեւ վերջ համառել, ակնհայտ է: Համենայն դեպս, փետրվարի 20-ին Էրդողանը հայտարարել է, որ կառավարությունը չի պատրաստվում ավելի շուտ, քան երեքշաբթի օրը Մեջլիսի քննարկմանը ներկայացնել «Երկրում ամերիկյան զորքերի տեղաբաշխման եւ հակաիրաքյան պատերազմին թուրքական զինված ուժերի մասնակցության» մասին կառավարական հրամանագիրը:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ՀԱԿԱԻՐԱՔՅԱՆ

Ռամսֆելդ. «Պատրաստ ենք պատերազմի»

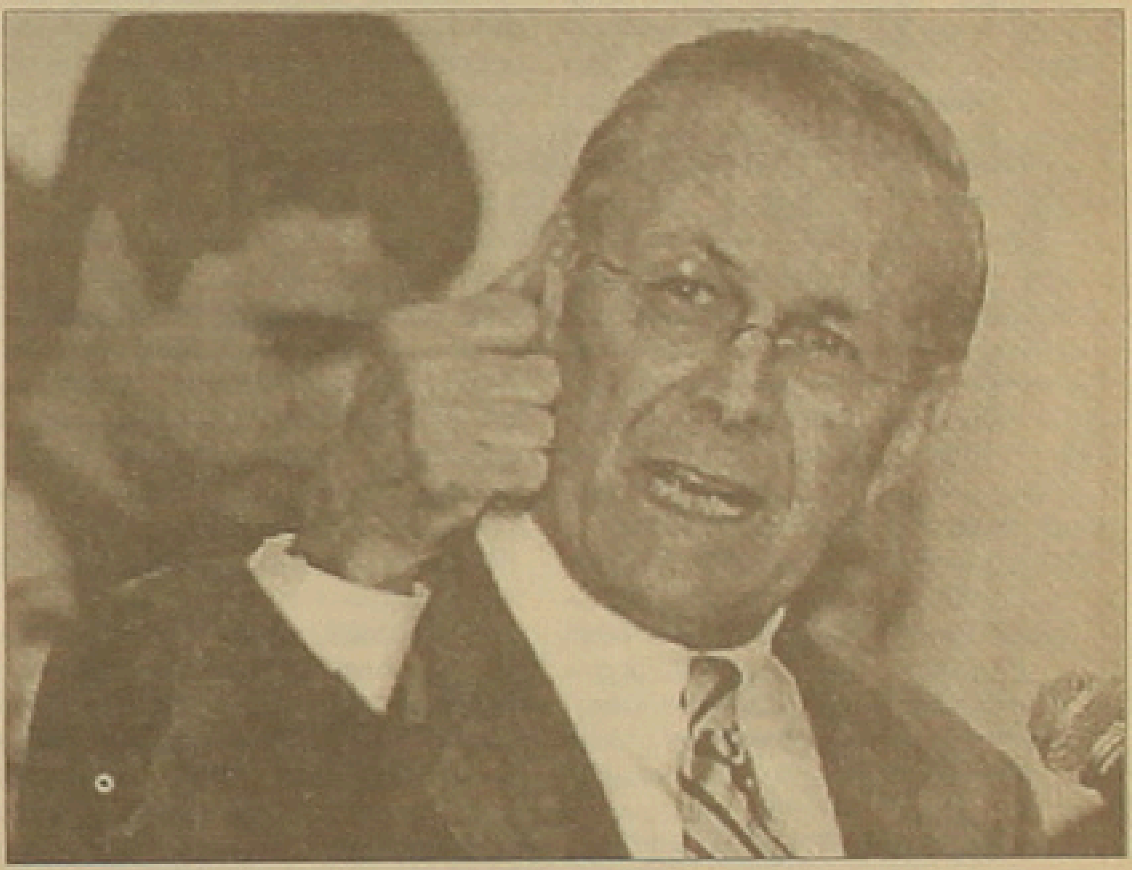

ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդը հինգշաբթի երեկոյան ամերիկյան PBS հանրային հեռուստաընկերության հաղորդումներից մեկի ժամանակ հայտարարել է, որ Պարսից ծոցի շրջանում տեղաբաշխված ամերիկյան ուժերը պատրաստ են գրավել Իրաքը եւ սպասում են միայն նախագահ Ջորջ Բուշի հրամանին: Հեռուստաընկերության թղթակցի հետ զրուցելիս Ռամսֆելդն ասել է, թե պատերազմի դեպքում «շատ երկրներ կմիանան մեզ»:

Ռամսֆելդը կոնկրետ թվեր չի նշել, սակայն ԱՄՆ պաշտպանության նախարարության պաշտոնյաները հավաստել են, որ ներկայումս Պարսից ծոցի շրջանում տեղաբաշխված են 150 հազար ամերիկացի եւ բրիտանացի զինվորներ, ինչպես նաեւ տասնյակ, հարյուրավոր ռազմաօդանավեր:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, մինչեւ փետրվարի վերջն անգլո-ամերիկյան ուժերի թվակազմը կհասնի 200 հազարի: Միայն ամերիկացի ծովային հետեւակայինների թիվն այժմ կազմում է 50 հազար: Իրաքից ոչ հեռու գտնվում են ամերիկյան 4 ավիակիրներ: Մինչեւ մարտի 1-ը Պարսից ծոց կհասնի հինգերորդը՝ «Քիթի հոքը»: Պենտագոնի ներկայացուցիչներից մեկի խոսքերով. «Երբ Քիթի հոքը» տեղ հասնի, մենք փաստորեն պատրաստ կլինենք»: 6-րդը լինելու է բրիտանական ավիակիր:

«Վաշինգտոն փոստ» թերթը գրում է, որ ավիակիրների 5 մարտական խմբեր եւ բրիտանական 2 սուզանավեր Իրաքին կհարվածեն «Թոմահավկ» տիպի հարյուրավոր թեւավոր հրթիռներով: Անգլո-ամերիկյան կոալիցիայի ռազմանավերի ընդհանուր թիվը կանցնի 30-ից: Թերթի տվյալներով, ի տարբերություն 1991 թ. պատերազմի, երբ Կարմիր ծովում եւ Պարսից ծոցում տեղաբաշխված էր 6 ավիակիր, այս անգամ Պարսից ծոցում կլինի 3 ավիակիր, իսկ 2-ն էլ կլինի Միջերկրական ծովում: Պենտագոնի աշխատակիցների խոսքերով, միջերկրածովյան 2 ավիակիրներից թռչելով՝ ռազմաօդանավերը կանցնեն Իսրայելի կամ Հորդանանի վրայով եւ կհարվածեն Իրաքին: Ցամաքային ուժերը կկարողանան Իրաք մտնել Թուրքիայից, թեեւ այս տարբերակը դեռ վերջնական չէ:

Պենտագոնը Պարսից ծոց կուղարկի Մոնտանայի նահանգում տեղաբաշխված B–2 տիպի ռազմավարական 21 ռմբակոծիչներից 16-ը, որոնք կհանդերձավորվեն արբանյակային կառավարման 16-ական ռումբերով:

Ռամսֆելդի խոսքերով, ամերիկացիները մշակել են պատերազմի մի քանի սցենար՝ իրաքցիների արագ եւ անվերապահ անձնատրություն, իրաքյան ուժերի կողմից քիմիական ու կենսաբանական զենքի օգտագործում, Բաղդադում հավանական փողոցային մարտեր եւ այլն:

Պենտագոնի ղեկավարի հայտարարությունն արվեց այն պահին, երբ ԱՄՆ-ը եւ Մեծ Բրիտանիան փորձում են ՄԱԿ-ի վրա ճնշումներ գործադրել Իրաքի դեմ ուժի կիրառում թույլատրող բանաձեւ անցկացնելու համար:

Ամերիկացի վերլուծաբանը մեղադրվում է լրտեսության մեջ

Ալեքսանդրիա քաղաքի (Վիրջինիայի նահանգ) դատարանը ամերիկյան հետախուզական ծառայությունների մի նախկին վերլուծաբանի մեղավոր է ճանաչել Իրաքի եւ Չինաստանի օգտին լրտեսության փորձի մեջ: Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ նա կարող է դատապարտվել մահապատժի, քանի որ փորձել է գերգաղտնի ռազմական տեղեկություններ փոխանցել Բաղդադի իշխանություններին:

Անվտանգության դաշնային գործակալները 40-ամյա մեղադրյալ Բրայան Ռիգանին ձերբակալել են օդանավակայանում, երբ նա պատրաստվում էր մեկնել Ցյուրիխ: Ըստ Ռոյթերի, 12 անձանցից բաղկացած դաշնային ժյուրին Ռիգանին մեղավոր է ճանաչել 2 հոդվածով՝ լրտեսության փորձի եւ ռազմական տեղեկություններ թաքցնելու համար:

Ժյուրին հինգշաբթի օրը չի կարողացել վերջնականապես որոշել, թե Իրաքի օգտին լրտեսելու փորձը բավարա՞ր է արդյոք մահապատիժ սահմանելու համար: Ուստի վերջնական դատավճիռը կայացվելու է առաջիկա երկուշաբթի:

Եթե Ռիգանը դատապարտվի մահապատժի, նա կդառնա վերջին կես դարում ԱՄՆ-ում լրտեսության համար առավելագույն պատժաչափի դատապարտված առաջին անձը:

Ամերիկյան ուժերի զորավարժություններ Կորեայում

Ամերիկացի հազարավոր զինվորներ երեկ զորավարժություններ են սկսել երկու Կորեաները բաժանող սահմանագծից հարավ: Ֆրանս պրեսը հաղորդում է, որ դրանց նպատակն է ստուգել Հարավային Կորեայում տեղաբաշխված ամերիկյան ուժերի պաշտպանական կարողությունները ի դեպս հյուսիսկորեացիների հարձակման:

Կորեական թերակղզին կիսող ապառազմականացված գոտու մոտակայքում ամերիկացիների զորավարժությունները կշարունակվեն մինչեւ մարտի 10-ը: Ամերիկյան ուժերի խոսնակը հայտարարել է, որ դրանց մասնակցում են ԱՄՆ հետեւակի 2-րդ դիվիզիայի շուրջ 5000 մարտիկներ: 15 հազարանոց այդ դիվիզիան տեղաբաշխվում է մայրաքաղաք Սեուլից մոտ 40 կմ հյուսիս՝ այն ճանապարհներից մեկի մերձակայքում, որոնցով ԿԺԴՀ բանակը 1950 թ. հարձակում էր ձեռնարկել թերակղզու հարավի վրա:

Կորեայի պատերազմի ավարտից հետո (1953 թ.) ստորագրված փոխադարձ պաշտպանության պայմանագրի համաձայն, 37 հազար ամերիկացի զինծառայողներ ներկայումս տեղաբաշխված են Հարավային Կորեայում:

Հետեւակի 2-րդ դիվիզիայի հրամանատար Կերտիս Ռոբերտսի խոսքերով, ներկայիս զորավարժությունների ընթացքում մշակվում են պատերազմական իրավիճակում գործելու հմտություններ: Ռոբերտսը նշել է, որ նման զորավարժություններ անցկացվում են 6 ամիսը մեկ եւ «կախված չեն դիվանագիտական եւ քաղաքական պայմաններից»:

Անշուշտ, նա ակնարկում էր ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի շարունակման պատճառով վերջին ամիսներին առաջացած միջազգային լարվածությունը:

ԱՄՆ-ը եւ Անգլիան մշակում են ՄԱԿ-ի կանոնադրությունն անտեսելու գիծ

ԱՄՆ-ը եւ Մեծ Բրիտանիան որոշել են կիրառել նոր ռազմավարություն, որպեսզի ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին համոզեն ընդունելու Իրաքի դեմ ուժի գործադրումը թույլատրող նոր բանաձեւ: «Նյու Յորք թայմսի» տվյալներով, ամերիկացիներն ու անգլիացիները մտադիր են ԱԽ 15 անդամներից 9-ին համոզել քվեարկելու բանաձեւի «ուժային» տարբերակի օգտին եւ դրանով իսկ մարտահրավեր նետել վետոյի իրավունք ունեցող եւ պատերազմին ընդդիմացող Ֆրանսիային, Ռուսաստանին ու Չինաստանին:

ՄԱԿ-ի կանոնադրության 27-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն, բոլոր հարցերի առթիվ (ընթացակարգայիններից բացի) ԱԽ որոշումներն ընդունված են համարվում, եթե դրանց օգտին քվեարկում են խորհրդի 9 անդամներ, ներառյալ ԱԽ բոլոր մշտական անդամների համընկնող քվեները:

Փետրվարի 20-ին ԱՄՆ-ի եւ Մեծ Բրիտանիայի ներկայացուցիչներն զբաղվել են նոր բանաձեւին առնչվող տարաձայնությունների վերացմամբ եւ «ուժային» տարբերակի նպատակահարմարությանն ուղղված համոզիչ փաստարկների ձեւակերպմամբ: Սպիտակ տան աղբյուրների տվյալներով, նոր բանաձեւն ընդունվելու է եկող շաբաթվանից ոչ շուտ:

Պատերազմի կողմնակիցների ներքին տարաձայնություններից մեկն այն է, որ Մեծ Բրիտանիան ուզում է բանաձեւում նշել Իրաքի զինաթափումն սկսելու ստույգ ժամկետներ: Որոշ երկրների ներկայացուցիչներ կարծում են, որ առանց ԱԽ մի քանի մշտական անդամների մասնակցության ընդունված բանաձեւը թույլ կլինի, ուստի այդ դեպքում նախընտրելի կլիներ պատերազմ սկսել առհասարակ առանց ԱԽ որեւէ բանաձեւի:

ԱՄՆ վարչակազմի ներկայացուցիչները, սակայն, հակված են կարծելու, թե ՄԱԿ-ի կանոնադրության 27-րդ հոդվածը փաստորեն խախտող նմանօրինակ բանաձեւն այնուամենայնիվ իրավական ուժ կունենա: ԱՄՆ-ը վետոյի իրավունքն անցյալում օգտագործել է նույնիսկ այն դեպքերում, երբ ինքը եղել է ԱԽ-ում քննարկված որոշումների միակ հակառակորդը: Օրինակ, 1996 թ. վետոյի իրավունքից օգտվելով, ԱՄՆ-ը մերժեց ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Բուտրոս-Ղալիի լիազորությունների ժամկետի երկարաձգումը:

ԿԻՆՈ

ԲԵՌԼԻՆԱԼԵԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼՆԵՐԸ

Անգլիական «գուլպաներ» «Մի անգամ, գրում է Թոմ Բիրչնոուն «Variety» հանդեսում, ես խնդրեցի մի անգլիացի կինոարտադրողի բացատրել, թե ինչ տարբերություն կա ամերիկյան եւ բրիտանական կինոարդյունաբերության միջեւ: Ահա թե ինչ պատասխանեց նա: Ամերիկյան կինոարդյունաբերությունը նման է ավտոմեքենաների գործարանի, որտեղ հոսքային արտադրություն է: Իսկ բրիտանական կինոարդյունաբերությունը նման է երկու տատիկների, որոնք Շեքսպիրյան կղզիներում ինչ-որ տեղ նստած, գուլպաներ են գործում»: Բնականաբար, ամերիկյան «ավտոմեքենաները» հեղեղում են շուկան, իսկ անգլիացի տատիկների «գուլպաները» հայտնվում են ցուցահանդեսներում կամ պատկերասրահներում եւ, լավագույն դեպքում, նախատեսված են հատավաճառի համար: Կինոփառատոներում, որ, ըստ էության, ցուցահանդեսներ են, այդ «գուլպաները» գիտեն գնահատել: Անցյալ շաբաթավերջին ավարտված Բեռլինալեն երկրորդ տարին անընդմեջ հավաստում է դա: Նախորդ բեռլինյան փառատոնի ժյուրին՝ հնդկուհի Միրա Նաիրի գլխավորությամբ, «Ոսկե արջը» շնորհեց անգլիացի Փոլ Գրինգրասի «Արյունոտ կիրակի» ֆիլմին: Այս տարվա Բեռլինալեի ժյուրին, որ նախագահում էր Ատոմ Եղոյանը, լավագույն ֆիլմ ճանաչեց Գրինգրասի հայրենակից Մայքլ Ուինթերբոթոմի «Այս աշխարհում» ժապավենը:

Իհարկե, անգլիական «գուլպաների» հաջողությունը Բեռլինում կարող է մեկնաբանվել եւ այլ կերպ՝ նկատի առնելով ոչ թե դրանց ձեռակերտ արվեստը, այլ քաղաքական «լցոնը»: Ասել է, թե՝ փառատոնի նոր տնօրինությունը՝ ի դեմս Դիթեր Կոսլիկի, ներկայիս խիստ քաղաքականացված աշխարհում վճռորոշ պահին նախընտրում է արվեստը ստորադասել քաղաքականությանը, իսկ Գրինգրասի եւ Ուինթերբոթոմի գործերը, իրոք, քաղաքական «գուլպաներ» են: «Արյունոտ կիրակին» վավերագրական քրոնիկոնի պես վերականգնել է բրիտանական բանակի եւ քաղաքացիական իրավունքների համար պայքարող խաղաղ ցուցարարների բախումը 1972-ին, Հյուսիսային Իռլանդիայում: «Այս աշխարհում» ֆիլմը պատմում է փախստականների ողբերգության մասին՝ ներկայացնելով նրանցից երկուսի ոդիսականը՝ պակիստանյան ճամբարից մինչեւ Լոնդոն: Արվեստը քաղաքականությանը ստորադասելու ծանոթ բանաձեւի օգնին է վկայում եւ այն հանգամանքը, որ Ուինթերբոթոմի ֆիլմը ոչ առանձնակի ուշադրության էր արժանացել փառատոնում, ոչ էլ՝ քննադատների բարձր վարկանիշը շահել, այնպես որ ժյուրիի վճիռը անակնկալ էր բոլորի համար: Բայց կինոքննադատների միջազգային միավորումն էլ՝ ՖԻՊՐԵՍՍԻ-ն, հարկ համարեց իր մրցանակը հանձնել գերմանացի ռեժիսոր Հանս Քրիստիան Շմիդտի «Հեռավոր լույսեր»-ին, որը սլովենական «Պահեստային մասերի» հետ մեկտեղ դարձյալ անդրադարձ է բախտի քմահաճույքին նետված փախստականների ու անլեգալ ներգաղթի թեմային:

Ինչ որ է, երկնքից ընկած «Ոսկե արջը» ամենից շատ անակնկալի բերեց հենց Մայքլ Ուինթերբոթոմին, որը բրիտանական անկախ կինոյի երիտասարդ դեմքերից է: Անցյալ տարի, երբ նա Կաննն էր բերել իր «Շուրջօրյա զվարճասերները» (ուր փոփ երաժշտության երկու տասնամյակը տեղավորել էր երկու ժամում), անփութորեն հայտարարեց. «Երկու անգամ այստեղ լինելուց հետո ոչինչ չշահելով՝ ես որոշել եմ նման բաների վրա թքած ունենալ»:

«Ոսկե արջի» վրա Ուինթերբոթոմը դժվար թե թքած ունենա:

Չհեղինակազրկված ինքնակենսագրություն

Բեռլինալեի մյուս անակնկալը Ջորջ Քլունիի «Վտանգավոր մարդու խոստովանությունները» ֆիլմի գլխավոր դերակատար Սեմ Ռոքուելին շնորհված «Արծաթե արջն» էր՝ իբրեւ լավագույն դերասանի: Շատերն էին համոզված, թե այս մրցանակը բաժին կընկնի Նիքոլաս Քեյջին, որը «Էկրանացում» ֆիլմի երկու հերոսների՝ մեկմեկուց լիովին տարբեր եղբայրների դերերը խաղալու համար այս տարի առաջադրված է «Օսկարի»:

«Էկրանացումը» «Լինել Ջոն Մալկովիչը» աբսուրդիստական կատակերգությամբ հռչակված նախկին կլիպմեյքեր Սփայք Ջոնզի եւ սցենարիստ Չարլի Քաուֆմանի նոր աշխատանքն է: Երկու տարի առաջ Քաուֆմանը, որ «Լինել Ջոն Մալկովիչը» ֆիլմի սցենարի համար 2000-ին ներկայացվել էր «Օսկարի», առաջարկություն ստացավ սցենարի վերածել Սուզան Օռլեանի «Խոլորձներ գողացողը» բեսթսելլերը՝ մի գիրք այդ ծաղիկներով հափշտակված մարդկանց մասին: Բայց նա տապալեց պատվերը, իսկ հետո միտք հղացավ գրքի փոխարեն իր ծախորդության պատմությունը վերածել սցենարի: Մի խոսքով, «Էկրանացումը», թող ներվի նույնաբանությունը, հենց էկրանացման տքնանքի իրական պատմություն է: Նիքոլաս Քեյջն այստեղ, «երկատվելով», եւ անհաջողակ սցենարիստ Չարլին է, որ ջանում է մի կերպ «Խոլորձներ գողացողից» կինոյին հարմար մի բան դուրս բերել, եւ նրա թուլամիտ եղբայրը՝ Դոնալդը: Վերջինս միտք ունի դրամատուրգիայի ասպարեզում եղբորը գերազանցել եւ այդ նպատակով սկսում է հաճախել նույնիսկ նշանավոր Ռոբերտ Մաքիի սցենարական վարպետության դասընթացին: Զուգահեռաբար, սյուժետային գծերից մեկն էլ պատկերում է եւս մի օսկարակրի՝ Մերիլ Սթրիփի կերպարանքն առած Սուզան Օռլեանին, որն իր վեպն է գրում, իսկ մյուսը ներկայացնում է հենց խոլորձներ գողացողին: Սեփական ծախողման խախուտ հենքի վրա այս դրամատուրգիական տաճարը կերտելու հնարամտության համար Չարլի Քաուֆմանը նույնպես ներկայացված է «Օսկարի», բայց մինչ կինոակադեմիկոսներն իրենց վճիռը կհրապարակեն մարտին, Բեռլինալեում ֆիլմն արժանացավ ժյուրիի Մեծ մրցանակին: Մինչդեռ խեղճ Քեյջը մնաց քմահաճ Օսկար քեռու հույսին, չնայած նա արդեն մի ոսկեզօծ արձանիկ ունի եւ անհաջողության դեպքում կարող է մխիթարվել հին դափնիներով:

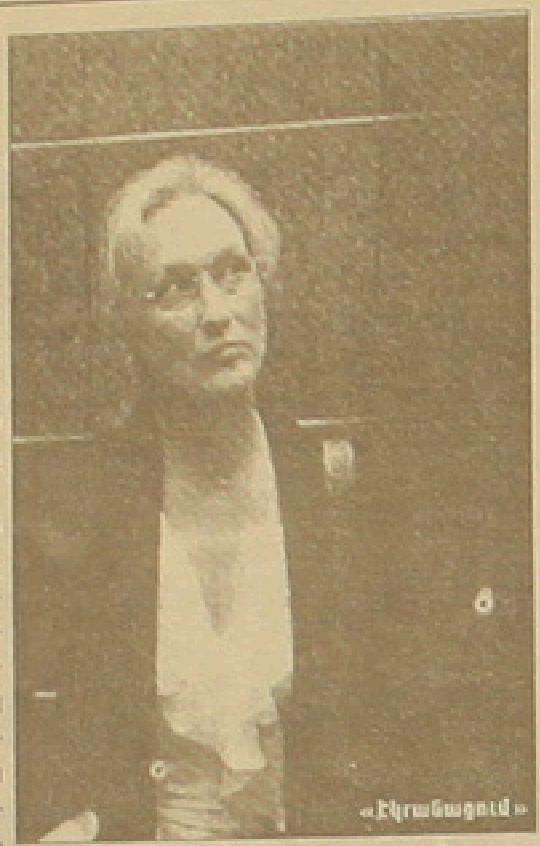
«Էկրանացում»

Կասկածից վեր է, որ Քեյջի անհաջողությունը բեռլինյան փառատոնում, անտրամաբանելի բախտի տիրացած Սեմ Ռոքուելից բացի, մեծ հրճվանքով է լցրել եւ Ջորջ Քլունիի սիրտը: Իր առաջին ռեժիսորական աշխատանքը ձեռնարկելով՝ հենց նա է պնդել, որ գլխավոր դերը վստահվի Ռոքուելին: Այդ դերն առաջարկվել է Մայք Մայերսի, Ջիմ Քերիի, Ջոնի Դեփի, Բեն Սթիլերի նման աստղերի, այնինչ Քլունիի ընտրյալը նախքան «Վտանգավոր մարդու խոստովանությունները» առանձնապես ոչնչով աչքի չի ընկել: Նորաթուխ ռեժիսորը այնքան վստահ էր իր «աստղի» վրա, որ Ամերիկյան կինոակադեմիային «Օսկար» - 2003-ի հավակնորդների անունները հրապարակելուց դեռ մի տարի առաջ պատվիրել է Ռոքուելի համար տեղ պահել լավագույն դերասանների հնգյակում: Ակադեմիան, իհարկե, «դոռոտախոս» աս-ղի պասվերը չլսելու է տվել՝ նախընտրելով Բեռլինում Ռոքուելի մրցակիցը դարձած Քեյջին, ուստի վերջինս դեռ տանելու տվածը հետ բերելու հնարավորություն ունի: Իսկ Ռոքուելի աստղային ժամը վրա հասավ Բեռլինում:

Նրա հերոսը հեռուստատեսային շոումեն Չաք Բարիսն է, որի գրքի հիման վրա էլ Քլունին նկարահանել է իր ֆիլմը՝ ի դեպ, նույն ամենահաս Չարլի Քաուֆմանի սցենարով: 1996-ին լույս տեսած այդ գիրքը «Չհեղինակազրկված ինքնակենսագրություն» արտասովոր ու բազմանշանակ ենթավերնագիրն ունի: «Պեպսիի սերնդից» ավագ ամերիկացիները դեռ հիշում են «իրենց տխմարությամբ հեղափոխական» նրա հեռուստաշոուները, որոնք միլիարդներ բերեցին այդ մարդուն, քանի դեռ նա չէր թաղվել մոռացության գրկում: Բայց որոշ ժամանակ անց, հայտնվելով «անէությունից», Բարիսը հրատարակեց իր կյանքի գիրքը, որտեղ հավաստիացնում էր, թե իրականում երկակի կյանք է վարել, հեռուստադիտողներին զվարճացնելու հետ միաժամանակ՝ հետախուզության գաղտնի գործակալ եղել, ԿՀՎ-ի վարձու մարդասպան՝ հանուն հայրենիքի բարօրության ոչնչացնելով 33 օտարերկրյա լրտեսի: Մինչ շատերը եզրակացրին, թե նա խելքը թռցրել է կամ, առնվազն, խենթ գրամոլ է, ոմանք էլ տարօրինակ գիրքը համարեցին հեռուստատեսային շոու բիզնեսում իշխող բարքերի երգիծանք, իսկ Բարիս-գործակալի արկածները մեկնաբանվեցին փոխաբերական իմաստով՝ որպես «հեռուստատեսության սպանիչ էության անողոք վկայություն»: Այս միտքն է հրապուրել Ջորջ Քլունիին, որի կարիերան սկիզբ է առել հենց հեռուստատեսությունից: Նրա ֆիլմում ամեն ինչ խաղարկվում է իրականության ու ցնորքի սահմանագծին, եւ անհնար է մեկը մյուսից տարբերել: Բայց թե ինչպես է Քլունիին հաջողվել ստուդիական պաշտոնյաների դիմադրությունը կոտրել, որպեսզի Չաք Բարիսի դերը վստահեն սակավածանոթ դերասանի, մնում է գաղտնիք: Ասում են, Ռոքուելն իր խաղով դեռ փորձնական նկարահանումների ժամանակ բառացիորեն ցնցել է բոլորին, ոմանց կարծիքով էլ, Քլունին հաջողության է հասել՝ ապավինելով «թագավորի շքախումբն է խաղում» մարտավարական սկզբունքին: Այդ «շքախմբի» մեջ, նա, իրենից բացի եւ ի թիվս այլոց, ընդգրկել է Դրյու Բերիմորին ու Ջուլիա Ռոբերտսին: Բայց 53-րդ Բեռլինալեի աստղերը ուրիշ կանայք էին:

«Ժամեր»

Ոչ ոք չի վախենում Վիրջինիա Վուլֆից

Այս տարի ստեղծագործական վաստակի համար պատվավոր «Ոսկե արջը» մատուցվեց աննման Անուկ Էմեին, իսկ լավագույն դերասանուհուն հասանելիք «Արծաթե արջի» մրցանակակիրը դարձավ «Ժամեր» ֆիլմի հռչակավոր եռյակը՝ Նիկոլ Քիդմանը, Ջուլիան Մուրը եւ Մերիլ Սթրիփը: 1998-ին Փուլիցերի մրցանակին արժանացած Մայքլ Քանինգհեմի վեպի էկրանացումը, որն իրականացրել է բրիտանացի Սթիվն Դալդրին, «Օսկար»- 2003-ի գլխավոր հավակնորդներից մեկն է, եւ քննադատները Բեռլինում շտապել էին «Այս աշխարհում» ֆիլմի փոխարեն հաղթանակ կանխորոշել հենց «Ժամեր»-ի համար: Մինչդեռ կրկնվեց անցյալ տարվա նախադեպը, երբ մրցանակի արժանացավ Ֆրանսուա Օզոնի «Ութ կին» ֆիլմի դերասանախումբը, այն տարբերությամբ միայն, որ Հալի Բերիին շնորհված «Արծաթե արջից» հետո այդ մրցանակը ավելի շուտ մխիթարական էր, իսկ այս անգամ «Ժամեր»-ի եռյակը անվերապահորեն լավագույնը ճանաչվեց:

Նիկոլ Քիդմանին, Ջուլիան Մուրին եւ Մերիլ Սթրիփին միավորել է Վիրջինիա Վուլֆը, իսկ նրանց հերոսուհիներին՝ գրողի «Միսիս Դելոուեյ» վեպը: Քիդմանը Վուլֆն է, որ 1923-ին գրում է այդ գիրքը՝ մաքառելով վհատության ու ինքնասպանություն գործելու մտքի դեմ: Մուրը 50-ականների սկզբի լոսանջելեսցի տնային տնտեսուհի է, որ պատրաստվում է ամուսնու ծննդյան օրը նշել, բայց անկարող է կտրվել գրքի ընթերցանությունից՝ իր հիասթափությունների պատասխանը փնտրելով այնտեղ: Սթրիփը Քլարիսա անունով նյույորքաբնակ ժամանակակից կին է, որ երեկույթ է կազմակերպում ՁԻԱՀ-ից մեռնող իր նախկին սիրեկանի՝ նշանավոր գրողի համար, մինչ վերջինս խաղում է նրա հոգու հետ՝ իր գրական անվանակցի պես կոչելով միսիս Դելոուեյ: Ֆիլմն ի մի է բերում Վիրջինիա Վուլֆի, նրա ընթերցողի եւ ասես հերոսուհու պատմությունները՝ համադրելով երեք իրողություն՝ ինչպես է գիրքը գրվում, ինչպես է ընթերցվում եւ ինչպես է զուգորդվում կյանքի հետ: «Կարճ ասած, գրել է «Մուվիլայն» ամերիկյան կինոհանդեսը, սա իսկական խնջույք է իսկական դերասանների համար, որն սպառնում է հանդիսատեսներին մատնել ահավոր տաղտուկի, եթե միայն Սթիվն Դալդրիին չի հաջողվել իր խորամանկությամբ հանճարեղ ուղի գտնել դեպի նրանց սիրտը»:

Ինչեւիցե, Բեռլինալեն դա չվավերացրեց:

Բեռլինի սիրելին

Դժվար էր ակնկալել, թե ֆրանսիացի Պատրիս Շերոն վերստին մրցանակի կարժանանա այն հաղթահանդեսից հետո, երբ 2001-ին նրա սկանդալային «Ինտիմը» երեք «արջ» շահեց՝ այդ թվում՝ որպես լավագույն կինոնկար: Բայց հենց Շերոյի նոր ֆիլմը՝ «Նրա եղբայրը», «մի թովիչ պատմություն մարդու եւ մահվան մասին», ճանաչվեց լավագույն ռեժիսորական աշխատանք: Դե ինչ, Պատրիս Շերոն կգլխավորի Կաննի առաջիկա փառատոնի ժյուրին՝ իր դափնիներին եւս մեկն ավելացրած:

ՀԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

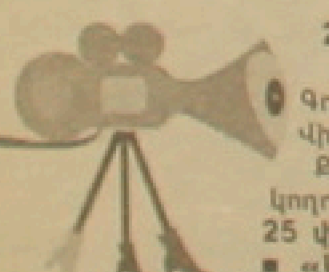

24 փետրվարի, 22.00 Հ1

■ **«Մայրիկը»★**: Ռեժիսոր՝ Ռոմեն Գուպիլ: Դերերում. Անեմոն, Արթուր Աշ, Վիլյամ Լաֆոն: Ֆրանսիա, 1990:
Քրեական կատակերգություն բանկային կողոպուտի մասին:

25 փետրվարի, 00.55 Արմեն-Ակոբ

■ **«Մահվան ճանապարհ»★★**: Ռեժիսոր՝ Սեմ Մենդես: Դերերում. Թոմ Հենքս, Փոլ Նյուման, Ջուդ Լո: ԱՄՆ, 2002:
Գանգստերական դրամա (որի ճիշտ վերնագիրը «Նզովյալ ուղին» է)՝ «Օսկարի» այս տարվա հավակնորդներից մեկը:

25 փետրվարի, 01.30 Հ1

■ **«Առաքելությունը»★★**: Ռեժիսոր՝ Ռոլան Ժոֆե: Դերերում. Ռոբերտ Դե Նիրո, Ջերեմի Այրոնս: ԱՄՆ, 1986:
Կաննի գլխավոր մրցանակին եւ «Օսկարի» արժանացած վիպական կինոկտավ՝ Հարավային Ամերիկայի գաղութային անցյալից:

27 փետրվարի, 23.50 Երեւան

■ **«8-րդ մղոնը»★**: Ռեժիսոր՝ Քերթիս Հենսոն: Դերերում. Էմինեմ, Քիմ Բեյսինգեր: ԱՄՆ, 2002:
Սոփեստական ռեփեր Էմինեմի կինոդեբյուտը հիշեցնում է նրա կենսագրությունը:

27 փետրվարի, 01.50 Արմեն-Ակոբ

■ **«Հրավառություն»★★**: Ռեժիսոր՝ Տակեշի Կիտանո: Դերերում. Տ. Կիտանո, Կայոկո Կաշիմոտո: Ճապոնիա, 1997:
Ժամանակակից սամուրայ՝ «բախտոտ ոստիկան» Նիշին մահացու հիվանդ կնոջ հետ ձեռնարկում է իր կյանքի վերջին ուղեւորությունը:

28 փետրվարի, 21.55 НТВ

«Գոհարները ընդմիշտ են»: Ռեժիսոր՝ Գայ Համիլթոն: Դերերում. Շոն Քոնըրի, Ջիլ Սենթ Ջոն, Բրուս Քեբոթ: ԱՄՆ, 1971:
Այս անգամ էլ Ջեյմս Բոնդը ժպտադեմ մարտնչում է գոհարեղենի մաքսանենգությամբ զբաղված սինդիկատի դեմ:

28 փետրվարի, 23.50 Արմեն-Ակոբ

■ **«Սպանիչ ամառ»★★**: Ռեժիսոր՝ Ժան Բեկեր: Դերերում. Իզաբել Աջանի, Ալեն Սուշոն, Սյուզան Ֆլոն: Ֆրանսիա, 1983:
Սեբաստիան Ժապրիզոյի հոգեբանական դետեկտիվի հիման վրա նկարահանված ֆիլմի դյուրազգաց հերոսուհու դերակատարման համար Ի. Աջանին վաստակել է իր երկրորդ «Սեզարը»:

1 մարտի, 24.00 Արմեն-Ակոբ

■ **«Սիրեկանը»★★★**: Ռեժիսոր՝ Ժան-Ժակ Անո: Դերերում. Ջեյն Մարչ, Թոնի Լեյունգ: Ֆրանսիա -Մեծ Բրիտանիա, 1991:
Թածխալի սիրո պատմություն՝ Մարգըրիտ Դյուրասի նշանավոր վիպակի կինոտարբերակը:

1 մարտի, 00.20 Հ1

■ **«Գեղեցիկ տեսարանով սենյակը»★★**: Ռեժիսոր՝ Ջեյմս Այվըրի: Դերերում. Հելենա Բոնեմ Քարթեր, Մեգի Սմիթ, Ջուլիան Սենդս, Դանիել Դեյ Լուիս: Մեծ Բրիտանիա, 1985:
Է. Մ. Ֆորսթերի վեպի էկրանացումը զգացմունքների խռովքով բռնված դեռահասի անգլուհու դիմանկար է՝ անցյալ դարասկզբի նկարագեղ ֆոնին (3 «Օսկար»):

2 մարտի, 23.15 Արմեն-Ակոբ

■ **«Կաֆկա»★★**: Ռեժիսոր՝ Սթիվն Սոդերբերգ: Դերերում. Ջերեմի Այրոնս, Թերեզա Ռասել, Ալեք Գինես: ԱՄՆ, 1991:
Կենսագրական վարիացիա գրական մոդեռնիզմի հայրերից մեկի մասին՝ նրա ցնորատեսության ոգով:

2 մարտի 23.30 Հ1

■ **«Խոսիր նրա հետ»★★**: Ռեժիսոր՝ Պեդրո Ալմոդովար: Դերերում. Խավիեր Կամարա, Դարիո Գրանդինետտի, Լեոնոր Ուոթլինգ, Ռոզարիո Ֆլորես: Իսպանիա, 2002:
Անսովոր սյուժեով սիրային մելոդրամ, որը «Ոսկե գլոբուսի» արժանանալուց հետո ներկայացված է 2 «Օսկարի»:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Մարզական

«Արարատ» ֆուտբոլային ակումբի մամլո հաղորդագրությունը

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան իր անկարողության պատճառով ի վիճակի չգտնվեց ՖԻՖԱ-ի կողմից հատուկ սահմանված երկու խաղային օրերին միջազգային ընկերական հանդիպումներ կազմակերպել: Արդյունքում միայն երրորդ օրը՝ փետրվարի 12-ին, կարողացավ կազմակերպել ընկերական հանդիպում Իսրայելի հավաքականի հետ՝ վտանգի տակ դնելով Հայաստանի ազգային հավաքականի անդամների կյանքը եւ անվտանգությունը:

Ելնելով անվտանգության հանգամանքներից՝ արդեն երկու տարի է, ինչ ՈՒԵՖԱ-ն պաշտոնապես արտահայտել է իր լիովին ըմբռնումը եւ համաձայնությունը այն եվրոպական ակումբների հետ, որոնք հրաժարվել են հանդիպումներ անցկացնել Իսրայելի տարածքում: Միեւնույն ժամանակ, անգամ Իսրայելի ազգային հավաքականը եւ Եվրոպայի գավաթների խաղարկությանը մասնակցող իսրայելական թիմերը այդ ժամանակից ի վեր իրենց հանդիպումներն անցկացնում են չեզոք տարածքներում՝ մասնավորապես Կիպրոսում: Հետեւաբար, «Արարատ» ֆուտբոլային ակումբի որոշման հիմքում ընկած է ոչ թե Իսրայել-Հայաստան ֆուտբոլային հանդիպմանը իր ֆուտբոլիստների մասնակցության հարցում դժկամություն ցուցաբերելը, այլ ՈՒԵՖԱ-ի կողմից ընդունելի այն հանգամանքը, համաձայն որի սեփական խաղացողներին չպետք է վտանգել:

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան, դեմագոգիկ կերպով շահարկելով ազգային զգացմունքները, չընդունելով «Արարատ» ՖԱ-ի փաստարկները, կայացրեց կոպիտ եւ ամոթալի որոշում. ակումբը մեկ տարի ժամանակով զրկվեց ՀՖՖ հովանու ներքո կազմակերպվող մրցաշարերին մասնակցելու իրավունքից, տուգանվեց 200 000 դրամով եւ Իսրայել-Հայաստան հանդիպմանը չմասնակցած հինգ արարատցիների հարցը տեղափոխվեց տրանսֆերային եւ ֆուտբոլիստների կարգավիճակի կոմիտե՝ ազատ կարգավիճակ տալու համար: Մինչդեռ միեւնույն պատճառով Իսրայել-Հայաստան ֆուտբոլային հանդիպմանը չմասնակցած տարբեր թիմերի այլ հինգ խաղացողների նկատմամբ ոչինչ չկիրառվեց:

Նման վարվելակերպով, այսպես կոչված ֆուտբոլի ֆեդերացիան ոչ միայն վարկաբեկեց Երեւանի «Արարատի» համբավը, պատմական նշանակությունը եւ հայկական ֆուտբոլի փառքը, այլ նաեւ նվազ հարգանք ցուցաբերեց ՈՒԵՖԱ-ի կողմից ընդունված որոշումների եւ միջազգային կանոնների հանդեպ:

Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի կողմից կայացված այս որոշումը ամենավերջինն է «Արարատ» ՖԱ-ի հանդեպ կիրառված խտրական որոշումների շղթայում, այն է 2001-2002թթ. «Արարատ» ՖԱ-ի ֆուտբոլիստ Աղվան Մկրտչյանի անօրինական փոխադրումը «Փյունիկ» ՖԱ, հայկական ֆուտբոլի աստղ Արկադի Անդրեասյանի, ով «Արարատ» ՖԱ-ի փաստացի մարզիչն է, դեմ կայացրած մի շարք նվաստացուցիչ որոշումներ: ՀՖՖ-ն վերջերս, առանց որեւէ բարոյական եւ իրավական հիմքերի, նրան ճանաչեց հայկական ֆուտբոլում «ոչ ցանկալի անձ»:

Հետաքրքիր է, թե որքան ժամանակ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիային կթույլատրվի սպանել հայկական ֆուտբոլը՝ անընդհատ իրականացնելով կոպիտ, անհաջող, անօրինական եւ կամայական ղեկավարում:

Սույնով մենք ցանկանում ենք Հայաստանի հարգարժան ժողովրդի եւ սփյուռքի ուշադրությունը հրավիրել Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ներկայիս ղեկավարության կողմից վարվող քաղաքականության եւ գործողությունների վրա, որի նպատակն է անընդհատ կամայական որոշումների եւ գործողությունների միջոցով, համակարգված կերպով թուլացնել, նվաստացնել եւ հեռացնել հայկական ֆուտբոլի մրցունակ թիմերին, որպեսզի «Փյունիկը», նախապես մշակված գործողությունների արդյունքում, դառնա Հայաստանի առաջնության հաղթող: Այս սկանդալային իրավիճակը բխում է այն հանգամանքից, որ «Փյունիկի» տերը միեւնույն ժամանակ հանդիսանում է ՀՖՖ նախագահը:

Անընդհատ հանդիպելով այսպես կոչված ֆեդերացիայի խտրական եւ տոտալիտար քաղաքականությանը, «Արարատ» ՖԱ-ն այլ ակումբների հետ միասին ստիպված է նոր քայլեր ձեռնարկել՝ փրկելու եւ զարգացնելու համար հայկական ֆուտբոլը:

Ներկա դրությամբ Հայաստանի եւ սփյուռքի հարգարժան հայ ժողովրդին մենք կարող ենք վստահեցնել, որ Արցախից մինչեւ Գյումրի եւ Մեղրիից մինչեւ Լոռի, տարբեր թիմեր հնարավորություն կստանան մրցակցելու ոչ խտրական, ազնիվ ֆուտբոլային մրցաշարում, «Արդարացի խաղի» սկզբունքներով: Այս առթիվ մի շարք հայտնի հովանավորներ եւ մասնագետներ արտերկրից եւ Հայաստանից արդեն հավաստել են իրենց համագործակցությունը:

Այս կապակցությամբ, ինչպես նաեւ իր վճռորոշությունը ցուցադրելու նպատակով, «Արարատ» ՖԱ-ն կրկնապատկել է ջանքերը առաջիկայում Հայաստան բերելու եւս 15 լեգեոներների, որպեսզի «Արարատ» ՖԱ-ն հասնի բարձր միջազգային մակարդակի:

Ոչ մի բիրտ ուժ չի կարող վնաս պատճառել Երեւանի առասպելական «Արարատին»:

Կեցցե «Արարատը» եւ նոր հայկական հաղթական ֆուտբոլը:

«Թուրքմենբաշու գավաթը» նվաճեց «Նիսան»

«Թուրքմենբաշու գավաթի» մրցաշարում, որին մասնակցեց նաեւ «Բանանցը», գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին Թուրքմենստանի օլիմպիական հավաքականն ու երկրի փոխչեմպիոն Աշգաբադի «Նիսան»: 48-րդ րոպեին Բայրամովի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց «Նիսային», որը 2-րդ անգամ դարձավ մրցաշարի հաղթող: 3-րդ տեղի համար պայքարի ելքը Լիտվայի «Ատլանտասի» եւ Բելառուսի «Նեմանի» միջեւ վճռեց խաղի 71-րդ րոպեին բելառուսների դարպասին նշանակված 11 մ հարվածը: Ի նշան բողոքի, «Նեմանի» մարզիչները թիմը դուրս բերեցին խաղադաշտից: Միայն մոտ կես ժամ տեւած բանակցություններից հետո հաջողվեց բելառուսներին հետ վերադարձնել խաղադաշտ եւ շարունակել հանդիպումը: Ժերնիսի 11 մ-ից խփած գնդակն այդպես էլ մնաց միակն այդ խաղում:

«Նիսան» պարգեւատրվեց 20 հազար դոլարով, Թուրքմենստանի օլիմպիական հավաքականը՝ 10 հազար դոլարով, իսկ «Ատլանտասը» 5 հազար դոլար: Մրցաշարի լավագույն ֆուտբոլիստ ճանաչվեց «Նիսայի» պաշտպան Աննադուրդիեւը: Ըստ խաղային օղակների լավագույններ ճանաչվեցին դարպասապահ Իսկանդարովը («Նիսա»,) որը 4 խաղերում դարպասը պահեց անառիկ, պաշտպան Մուհադովը (Թուրքմենստանի օլիմպիական հավաքական), կիսապաշտպան Դանչենկոն («Ատլանտաս») եւ հարձակվող Կովալյոնոկը («Նեման»):

Կաֆելնիկով-Սաֆին 4-րդ մրցախաղը

Ռոտերդամում անցկացվող թենիսի մրցաշարի 2-րդ շրջանում ուժերը չափեցին Եվգենի Կաֆելնիկովն ու Մարատ Սաֆինը: Առաջին փուլում երկուսն էլ հեշտությամբ պարտության մատնեցին մրցակիցներին: Մարատը հաղթեց Մալիսին (7-5, 6-3), իսկ Կաֆելնիկովը պարտության մատնեց Լոպեսին (6-2, 6-1): Ռուս թենիսիստների մրցավեճն ավարտվեց Կաֆելնիկովի օգտին (4-6, 7-6, 6-4): Դա Կաֆելնիկովի եւ Սաֆինի 4-րդ հանդիպումն էր: Հաշիվը հավասարվեց: Առաջին մրցախաղը կայացել էր 1999 թ. Հռոմում եւ ավարտվել Կաֆելնիկովի հաղթանակով (6-1, 6-2): 2 տարի անց Տաշքենդում Սաֆինը ռեւանշ վերցրեց (6-2, 6-2): Իսկ անցյալ տարի Սանկտ Պետերբուրգում հաջողությունն ուղեկցել էր Սաֆինին (6-7, 6-2, 6-4):

Սեբաստիան Գրոժանը հաղթեց Դոմինիկ Հրբատիին (7-5, 6-3): Մաքսիմ Միրնին պարտության մատնեց Իվան Լյուբիչիչին (6-2, 6-0): Ռոջեր Ֆեդերերն ուժեղ գտնվեց Ֆաբրիս Սանտորոյի հետ մրցախաղում (6-0, 6-4): Հաջորդ փուլ դուրս եկավ նաեւ Նիկոլյա Էսկյուդեն, որը պարտության մատնեց Ռիխարդ Կրայչեկին (6-3, 6-7, 7-6): Պայքարը շարունակում է նաեւ Ռամոն Սլյեյտերը, որը հաղթեց Յարկո Նիեմինենին (7-6, 2-6, 6-3):

Քառյակը հայտնի է

Հայտնի դարձան Իտալիայում ընթացող ֆուտզալի Եվրոպայի առաջնության կիսաեզրափակչի բոլոր մասնակիցները: «B» խմբում Իսպանիայի հավաքականը 3-0 հաշվով հաղթելով ուկրաինացիներին, մտավ կիսաեզրափակիչ: Բոլոր գնդակները խփվեցին մինչեւ ընդմիջում: Ուկրաինացիները մինչ այդ արդեն ապահովել էին իրենց մասնակցությունը հաջորդ փուլին:

«A» խմբից պայքարը կշարունակեն Իտալիայի եւ Չեխիայի ֆուտբոլիստները: Իտալացիները 1-0 հաշվով հաղթեցին ռուսներին, իսկ չեխերը պարտության մատնեցին Սլովենիայի ընտրանուն (8-3): Այսօր կիսաեզրափակիչներում կհանդիպեն Իտալիա-Իսպանիա, Ուկրաինա-Չեխիա զույգերը:

Սերգեյ Օբուխովի նվաճումը

Գնդակով հոկեյի ՌԴ առաջնությունում ընթացիկ մրցաշրջանում չափազանց բարձր արդյունավետությամբ աչքի է ընկնում «Վոդնիկի» հարձակվող Սերգեյ Օբուխովը: «Սիբսկանայի» հետ խաղում (11-1) հանդիպման 83-րդ րոպեին նրա խփած հերթական գոլն ընթացիկ առաջնությունում Օբուխովի 75-րդ գնդակն էր: «Վոդնիկի» հարձակվողը գերազանցեց նախկինում հանրահայտ հոկեյիստ, Ալմաթիի «Դինամոյի» հարձակվող Եվգենի Ագուրեեւի մեկ մրցաշրջանի արդյունավետության ռեկորդը (1979 թ. 74 գոլ):

Առաջնություն առանց «Արարատի՞»

ՀՖՖ-ի գործկոմը հաստատեց կարգապահական կոմիտեի որոշումը

Երեկ ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայում կայացել է գործկոմի նիստ, որտեղ քննարկվել է «Արարատին» ՀՖՖ-ի հովանու ներքո անցկացվող մրցումներից մեկ տարով զրկելու կարգապահական կոմիտեի փետրվարի 14-ին ընդունած որոշումը: Նիստին մասնակցած գործկոմի 11 անդամները ձայների 10 կողմ, 1 ձեռնպահ հարաբերությամբ հաստատել են կարգապահական կոմիտեի որոշումը: Նիստի ավարտից հետո խնդրեցինք գործկոմի անդամներ Լեւոն Հարությունյանին ու Լեւոն Հասրաթյանին իրենց տեսակետը հայտնել ընդունված որոշման մասին:

Լեւոն Հարությունյան-«Որոշումը խիստ չէր: Իհարկե, երբ հարցը վերաբերում է «Արարատին», բոլորիս մոտ էլ հուշեր են արթնանում, բոլորս էլ սկսել ենք ֆուտբոլ սիրել, նայել, հասկանալ «Արարատի» խաղը դիտելով: Բայց այսօր ունենք ֆուտբոլային տնտեսություն, որը ղեկավարվում է իր օրենքներով եւ դրանք խախտողները պետք է պատժվեն: Կարգապահական կոմիտեի կանոնակարգում հստակ գրված է, որ եթե ակումբը 2 եւ ավելի ֆուտբոլիստի չի գործուղում հավաքականներ, ապա թիմը զրկվում է ՀՖՖ-ի հովանու ներքո անցկացվող մրցումների մասնակցությունից, տուգանվում 200 հազար դրամով: Վստահ եմ, որ ճիշտ որոշում է կայացվել: Նախկինում մեր ֆեդերացիայում շատ հարցերում սկզբունքային մոտեցումներ չեն դրսեւորվել: Բոլոր ակումբներն, առանց հաշվի առնելու նախկին վաստակը, հավասար են օրենքի առաջ, ինչո՞ւ պետք է բացառություն արվեր «Արարատի» հարցում, մանավանդ որ վերջին տարիներին ակումբի ղեկավարությունն անընդհատ ինտրիգների մեջ էին: Եթե սկզբունքային չլինենք մեր ընդունած որոշումներում, կրկին կհայտնվենք կոտրած տաշտակի առջեւ:

«Արարատ» ակումբը կարող է հետեւություններ անել, դիմել ֆեդերացիա, եթե ընդունի իր սխալները: Այդ դեպքում հաջորդ տարի կթույլատրեն մասնակցելու առաջնությանը: Իսկ եթե խոսքը վերաբերի այս մրցաշրջանին եւ ինչ-ինչ պատճառներով որոշումը վերանայվի, անձամբ ես դեմ կքվեարկեմ: Ամեն մարդ իր արածի համար պետք է պատասխան տա»:

Լեւոն Հասրաթյան-«Ինձ համար շատ ցավալի է, որ «Արարատի» նման ֆինանսապես կայուն թիմն առաջնությունից դուրս է մնում: Այսօր մենք թիմերի ֆինանսավորման լուրջ հիմնահարցեր ունենք, իսկ «Արարատը» նման խնդիր երբեք չի ունեցել: Փաստորեն, դրանով թուլացնում ենք առաջնությունը: Սակայն ինձ համար բացարձակ անհասկանալի է «Արարատի» ղեկավարության վերջին տարիների պահվածքը: Ֆուտբոլիստներից մեկն՝ Արթուր Պետրոսյանն իմ ենթակայության տակ գտնվող զինվորներից է, նույնիսկ դիմել էինք պաշտպանության նախարարին, որ թույլատրեր նրան մեկնել Իսրայել:

Չափազանց խիստ է պատիժը, նույնիսկ համաձայն չլինելով նման որոշմանը, ուրիշ ելք չեմ տեսնում»:

Հռոմի պապի օրհնությունն օգնեց «Վիսլային»

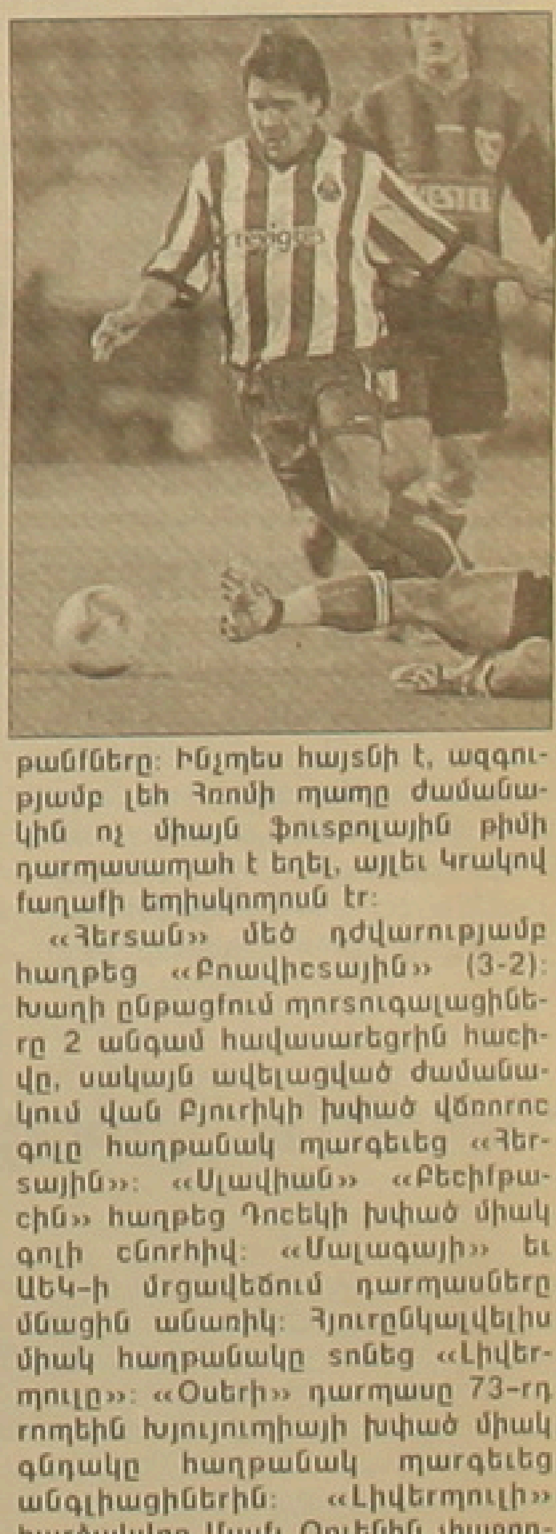

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/8 եզրափակչի առաջին հանդիպումներն անցան դաշտի տերերի նկատելի առավելությամբ: 8 հանդիպումներից 5-ում նրանք հաղթեցին, 2-ն ավարտվեց ոչ-ոքի եւ միայն մեկում հաջողությունն ուղեկցեց հյուրերին:

Դաշտի տերերից ամենամեծ հաջողության հասավ պորտուգալական «Պորտոն»՝ 6-1 հաշվով ջախջախելով թուրքական «Դենիզլիսպորին»: Ընդ որում, առաջին գնդակը հյուրերի դարպասում հայտնվեց միայն 48-րդ րոպեին՝ Կապուչոյի հարվածից հետո: Մինչեւ 73-րդ րոպեն Դեռլեին, Ռիկարդո Կոստան, Յանկաուսկասը եւ Դեկոն հաշիվը դարձրին 5-0: 5 րոպե անց Կրասնոխվիլին վերջապես հաջողվեց «բրջել» հաշիվը: Հանդիպման վերջակետը դրեց ռուս լեգեոներ Ալենիչեւը: «Պորտոն» արդեն առաջին խաղում վճռեց քառորդ եզրափակչի ուղեգրի հարցը: Պատասխան խաղից առաջ իրեն կարող է հանգիստ զգալ նաեւ «Պանաթինաիկոսը»: Սերխիո Մարգարյանի սաները 3-0 հաշվով պարտության մատնեցին «Անդերլեխտին»: Խաղի հերոսը Լեհաստանի հավաքականի հարձակվող Էմանուել Օլիսադեբեն էր, որը խփեց 2 գոլ եւ գոլային փոխանցում կատարեց: «Սելթիկի» ֆուտբոլիստներն էլ «Շտուտգարդի» դարպասը 3 գնդակ խփեցին, սակայն գերմանացիներին հաջողվեց «բրջել» հաշիվը: Ընդ որում, առաջինը հաջողության հասավ «Շտուտգարդը»:

Մարտական ոչ-ոքի (3-3) գրանցվեց «Լացիոյի» եւ «Վիսլայի» մրցախաղում, ընդ որում հյուրերից Ժուրավսկին 2 անգամ հստակ իրացրեց 11 մ հարվածները, իսկ 2-րդ գնդակը «Վիսլայի» դարպասում հայտնվեց հյուրերի խաղացող Յոպի հարվածից հետո: Խաղի ընթացքում «Լացիոն» պարտվում էր 2-3 հաշվով: Թիմին պարտությունից փրկեց Կյեզայի խփած գոլը: Ինչպես երեւում է, «Վիսլայի» ֆուտբոլիստներին օգնեց Հռոմի պապի օրհնությունը: Մինչ հանդիպման մեկնելը լեհ ֆուտբոլիստները այցելել էին Վատիկան եւ ստացել իրենց հայրենակցի բարեմաղթանքները: Ինչպես հայտնի է, ազգությամբ լեհ Հռոմի պապը ժամանակին ոչ միայն ֆուտբոլային թիմի դարպասապահ է եղել, այլեւ Կրակով քաղաքի եպիսկոպոսն էր:

«Հերթան» մեծ դժվարությամբ հաղթեց «Բոավիշտային» (3-2): Խաղի ընթացքում պորտուգալացիները 2 անգամ հավասարեցրին հաշիվը, սակայն ավելացված ժամանակում վան Բյուրինկի խփած վճռորոշ գոլը հաղթանակ պարգեւեց «Հերթային»: «Սլավիան» «Բեշիքթաշին» հաղթեց Դոշեկի խփած միակ գոլի շնորհիվ: «Մալագայի» եւ ԱԵԿ-ի մրցավեճում դարպասները մնացին անառիկ: Հյուրընկալվելիս միակ հաղթանակը տոնեց «Լիվերպուլը»: «Օսերի» դարպասը 73-րդ րոպեին Խյուլյուպիայի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց անգլիացիներին: «Լիվերպուլի» հարձակվող Մայքլ Օուենին չհաջողվեց կրկնել իր հանրահայտ ակումբակից Յան Ռաշի ռեկորդը, որը եվրագավաթներում 20 գնդակ էր խփել: Օուենն անցկացրած 41 խաղում դարձել է 19 գոլի հեղինակ: Սակայն երիտասարդ ֆուտբոլիստը դեռ հնարավորություն ունի ընթացիկ մրցաշրջանում գերազանցելու ցուցանիշը, քանի որ «Լիվերպուլն», անշուշտ, կշարունակի պայքարը:

Ռեկորդը չհաջողվեց բարելավել

Լայպցիգում կայացած թեթեւ աթլետիկայի Եվրոպայի գավաթի խաղարկությունում ռուսաստանցի Սվետլանա Ֆեոֆանովային չհաջողվեց գերազանցել փետրվարի 2-ին Գլազգոյում սահմանած համաշխարհային իր ռեկորդը (4 մ 76 սմ): Չնայած դրան, ձողացատկի մրցումներում Ֆեոֆանովան լավագույնն էր: Նա հաղթահարեց 4 մ 65 սմ բարձրությունը:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՆԻՍՏ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն աշխատում է «երկրորդ փուլի» համար

Երեկ Կենտրոնական հանձնաժողովը արտահերթ նիստ էր հրավիրել՝ օրակարգում ունենալով երեք հարց: Օրակարգի առաջին կետը վերաբերում էր նախագահի ընտրությունների երկրորդ փուլի ընտրողների ցուցակների ձեւը հաստատելուն: Ցուցակների ձեւն, ի համեմատություն առաջին փուլի, փոփոխություն էր կրել միայն վերնագրում, որտեղ ավելացված էր՝ «երկրորդ փուլ»: Այս կապակցությամբ հանձնաժողովի անդամ Պավել Եղիազարյանը զարմանք հայտնեց, թե որն է ցուցակները կրկին հաստատելու իմաստը: Ի պատասխան նշվեց, որ դա օրենսդրական պահանջ է: Արտակ Սահրադյանն ավելացրեց, որ առաջին փուլի ընթացքում 10.400 քաղաքացիներ դատական կարգով վերականգնել են իրենց իրավունքը, այսինքն՝ նրանց անունը մտցվել է ցուցակի մեջ:

Այնուհետեւ Պավել Եղիազարյանը հարցրեց, թե քանի օրինակից են լինում ընտրացուցակներն ընդհանրապես: Որոշ վիճաբանությունից հետո ԿԸՀ նախագահ Արտակ Սահրադյանը սահմանափակեց, որ ըստ օրենքի՝ երկու օրինակ:

Այն ժամանակ, երբ օրակարգի առաջին հարցը դրվեց քվեարկության, ԿԸՀ մեկ այլ անդամ՝ Զավեն Պլուզյանը ցանկացավ հայտարարություն անել: Նրան բացատրեցին, որ օրակարգային հարցերի սպառումից հետո միայն կարող է հանդես գալ հայտարարությամբ: Պրն Պլուզյանը պնդեց, որ ցանկանում է ելույթ ունենալ՝ բացատրելու համար, թե ինչու չի ցանկանում մասնակցել քվեարկությանը: Մի քանի անգամ ընդմիջելուց հետո Արտակ Սահրադյանը դիմելով Զավեն Պլուզյանին, ասաց, որ վերջինս խանգարում է նիստը, խախտում կանոնակարգը: Այնուհետեւ առաջին հարցը հաստատվեց 7 կողմ, 1 ձեռնպահ քվեարկությամբ: Զավեն Պլուզյանը չմասնակցեց:

Օրակարգի երկրորդ հարցը վերաբերում էր ընտրական հանձնաժողովների կողմից կազմվելիք արձանագրությունների ձեւերին, որոնք նույնպես փոփոխության են ենթարկվելու միայն վերնագրի մեջ «երկրորդ փուլ» ավելացումով: Այս քվեարկությանը Զավեն Պլուզյանը նույնպես չմասնակցեց: Օրակարգի երրորդ հարցով հաստատվեց երկրորդ փուլի քվեաթերթիկի նմուշը:

Օրակարգն ավարտվեց, Արտակ Սահրադյանի հայտարարմամբ՝ նիստը նույնպես: ԿԸՀ անդամները լքեցին դահլիճը՝ չլսելով Զավեն Պլուզյանի հայտարարությունը:

Զավեն Պլուզյանը ընթերցեց արդեն հայտնի փետրվարի 19-ին ընդդիմադիր մի քանի թեկնածուների ստորագրած հայտարարությունը: Եվ որպես նորություն ավելացրեց, որ «Ազգային միաբանությունը» չի մասնակցի ԿԸՀ աշխատանքներին:

[illegible] ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ընտրությունների ընդհանուր մթնոլորտը խաղաղ էր

ԻԻՀ դիտորդական խմբի ղեկավարի կարծիքով

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իրանի Իսլամական Հանրապետության դիտորդական առաքելության չորս հոգանոց խումբը փետրվարի 19-ին կայացած նախագահական ընտրությունների ժամանակ այցելել է Աշտարակի, Աբովյանի, Էջմիածնի, Երեւանի, ինչպես նաեւ Սյունիքի մարզեր, եղել մի շարք ընտրատեղամասերում, զրուցել վստահված անձանց, հանձնաժողովների նախագահների հետ: «Որոշ թեկնածուների վստահված անձինք դժգոհություն են հայտնել, ասենք, քվեատուփերի հեռու գտնվելու կապակցությամբ»,- ասաց դիտորդական առաքելության խմբի ղեկավար պրն Համշեմին: «Ընտրությունների ընդհանուր մթնոլորտը խաղաղ էր, թեեւ կային որոշ խախտումներ, որոնք մենք ուսումնասիրում ենք», -գնահատելով ընտրությունների առաջին փուլի ընթացքն ասաց Համշեմին: Նա նշեց, որ դիտորդական առաքելությունն իր եզրակացությունը կհայտնի նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլից հետո:

Առաքելության խմբի ղեկավարն ընդգծեց իր հատուկ հարգանքը նախագահի թեկնածուների հանդեպ, ասելով, թե հիմնական դիտորդը հայ ժողովուրդն է: «Մենք ապրում ենք շատ նուրբ տարածաշրջանում եւ կարեւոր է անվտանգության, կայունության, ինչպես նաեւ համագործակցության ամրապնդումը»,- ասաց նա ընդգծելով, որ Հայաստանն Իրանի լավագույն բարեկամն է:

ԹՎԱԽԱՂ

Հետաքրքրական դիտարկումներ կամ թվագիտություն ինչպես որ կա

«Ազգի» խմբագրատուն էր այցելել քաղաքացի Կարպիս Գեւորգյանը, որը ներկայացրեց իր դիտարկումները՝ կապված ՀՀ նախագահական ընտրություններին թեկնածուների ստացած ձայների քանակի թվագիտական վերլուծական նյութերի հետ: Եվ այսպես, առավել ձայներ ստացած 4 թեկնածուների ձայների թվանշանների գումարներն ունեն հետեւյալ տեսքը.

թեկնածու	ձայներ	
Ռ. Քոչարյան	707155	7+0+7+1+5+5=25
Ս. Դեմիրճյան	400846	4+0+0+8+4+6=22
Ա. Գեղամյան	247360	2+4+7+3+6+0=22
Ա. Կարապետյան	41683	4+1+6+8+3=22

Ըստ ԿԸՀ հրապարակած տվյալների՝ Ռ. Քոչարյանի ստացած ձայների թվանշանների գումարից ստացված «25» թվանշանը խորհրդանշում է երկու անգամվա հաղթանակ՝ 2 եւ 5 (5 հաղթանակի նշան է), մանավանդ երկրորդ փուլի ընտրությունները կայանալու են մարտի 5-ին: Այստեղ ունենք երկրորդ հաղթական համընկնումը:

Առավել հետաքրքրական է մնացած երեք թեկնածուների ձայների թվանշանների գումարից ստացված թիվը՝ 22, բացառապես համընկնում են (նման պատահականություններ կարո՞ղ են լինել), որը նշանակում է 2 անգամ ունենալ նույն արդյունքը: Եթե վերլուծենք «22» թիվը մեկ այլ տեսանկյունից, երկու 11 թվերի գումար է, իսկ 11 թվերի առատությունը, մեղմ ասած, լավ արդյունքի չի բերում: Որպես ասվածի ապացույց հիշենք 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ին Նյու Յորքի ողբերգությունը, որը տասնյակ «11» թվանշանների համընկնում էր.

1. 11 սեպտեմբերի:
2. Սեպտեմբերի 11-ը տարվա 245-րդ օրն է՝ 2+4+5=11:
3. Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի երկու շենքերի վրա հարձակված ինքնաթիռներից մեկի մեջ եղել է 65 մարդ (6+5=11), մյուսի մեջ՝ 83 (8+3=11):
4. Զոհվեց 2801 մարդ (2+8+0+1=11):
5. Այն նահանգը, որտեղ գտնվում է Նյու Յորքը, 11-րդն է մտել ԱՄՆ-ի կազմի մեջ:
6. Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնի երկու միանման շենքերը հիշեցնում էին գիգանտ «11» թիվը եւ այլն:

Վերադառնալով ՀՀ նախագահական ընտրություններին՝ ունենք եւս մեկ համընկնում՝ մարտի 5-ը տարվա 64-րդ օրն է, իսկ արդյունքների ամփոփման օրը՝ մարտի 6-ը, տարվա 65-րդ օրն է (6+5=11):

Ստեփան Դեմիրճյանի, Արտաշես Գեղամյանի եւ Արամ Կարապետյանի համար 3-րդ «11» թվի համընկնում է, որն իրենց որեւէ լավ բան չի խոստանում ըստ թվագիտության:

Ինչպես տեսնում ենք, թվագիտության կյանքին մոտ լինելը կարող ենք ստուգել մոտ ապագայում, մեկ անգամ եւս՝ 2003 թ. մարտի 5-ին:

Microsoft CERTIFIED Partner
Microsoft CERTIFIED Technical Education Center
VUE

@rminco
Global Telecommunications

VUE testing center affords the opportunity to take an exam of Microsoft, CIW, Cisco Systems and other firms. After positive result you will receive a certification of these firm.

More detail information you can get by address:

4 Tigran Mets str.
("HayardNakhagits" building),
2-nd floor, room 251
From 10.00 up to 17.30
Tel: 524-679

Microsoft CERTIFIED Partner
Microsoft CERTIFIED Technical Education Center
VUE

@rminco
Global Telecommunications

«Արմինկո» տեխնիկական ուսուցման կենտրոնը «Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների մասնագետներին ընձեռում է բացառիկ հնարավորություն մասնակցելու Microsoft ընկերության արտոնագրված էլիտար դասընթացներին:

Դասընթացների տեւողությունը՝ 2-5 օր:
Դասընթացների վերջում տրվում է Microsoft ընկերության արտոնագիր:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 52-46-79 կամ այցելել Տիգրան Մեծի 4 (Հայարդնախագիծ ՓԲԸ շենք), 2-րդ հարկ, 251 սենյակ

http://www.microsoft.com/traincert/training

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- **էլեկտրիկի**

Թեկնածուները պետք է ունենան համապատասխան մասնագիտական կրթություն, առնվազն երկու տարվա համապատասխան աշխատանքի փորձ եւ էլեկտրա-սխեմաներից օգտվելու ունակություն:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության ու աշխատանքային փորձի մասին տեղեկություններ (resume) եւ տեխնիկայի անվտանգ շահագործման գիտելիքների ստուգման վկայական: Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս.թ. փետրվարի 27-ը, ժ. 17:45-ը:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան պող. 40, 50ա սենյակ:

529353
ՄԱՆՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է Рубин հեռուստացույց 51 սմ տրամագծով, էկրանը TOSHIBA մակնիշի, տեխ. մասերը արտասահմանյան: Գինը՝ 65 դոլար: GOLDSTAR տեսամագնիտոֆոն, օգտագործված: Գինը՝ 75 դոլար: Հեռ. (09)423833
- Տրվում է վարձով 2 սեն. բն. կենտրոնում (5/2) բոլոր հարմարություններով: Գինը՝ 200 դոլար: Հեռ.՝ 538341
- Կազմակերպում ենք մանկական շոուներ, ծննդյան տոներ եւ այլ միջոցառումներ: Հեռ.՝ 231170, Գրիգոր:
- Կորել է Սամվել Սուրենի Պետրոսյանի վարորդական իրավունքի վկայականը: Վկայականի համարն է ԱՄՆ 013682: Կորել է Մարգարիտա Հայրապետի Ոսյանի ԳԱԶ 2106 մեքենայի տեխ. անձնագիրը: Գտնողին տրավում է դրամական պարգեւ: Զանգահարել՝ 235939:
- Վաճառվում է մեքենայի հեղուկ գազի սարքավորում՝ իր բոլոր պարագաներով: Գինը՝ 80 դոլար: Հեռ.՝ 531439 (Արմեն):
- Վաճառվում են մեքենայի դինամիկներ, SONY XS-GT 6934, 230 WATT: Գինը՝ 53 դոլար: Հեռ. (09)423833:
- Վաճառվում է 1994 թ. արտադրության «Գազ 31029» մակնիշի ավտոմեքենա, մոխրագույն, բնական գազով: Հեռ.՝ 553232 (Տոնի):
- Վաճառվում է 1991 թ. արտադրության «Վազ 2106» մակնիշի սպիտակ գույնի մեքենա, վազքը՝ 130 հազար կմ: Գինը՝ 1600 դոլար: Հեռ.՝ 29-92-27, Սոս:
- Վաճառվում է 2 սեն. բնակարան Տերյան 65 հասցեում, 5/2 հարկ, ունի փակ պատշգամբ, վերանորոգված չէ: Գինը՝ 60.000 դոլար: Հեռ.՝ 52-42-73 (17:00-ից հետո):

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 21. 2. 2003 Գինը՝ 100 դրամ